

ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД

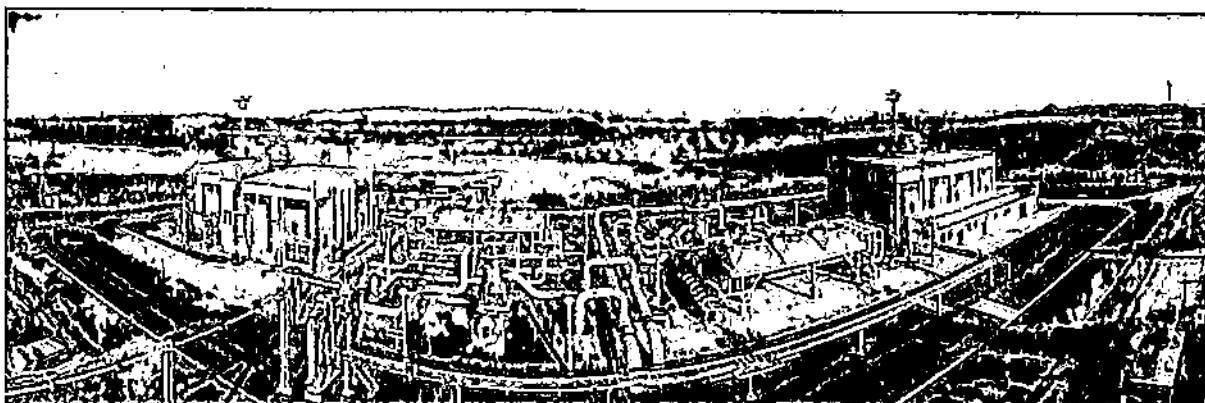
ЗА ДЕЙНОСТТА

на

„БУЛГАРТРАНСГАЗ“ ЕАД

За периода

От 01 януари до 31 декември 2023 г.

Съдържание

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ	3
2. РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА „БУЛГАРТРАНСГАЗ“ ЕАД ПРЕЗ 2023 Г.	12
2.1. Пренос на природен газ до национални изходни точки на територията на България	15
2.2. Пренос на природен газ по трансграничната мрежа	15
2.3. Съхранение на природен газ	21
3. ФИНАНСОВО-ИКОНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ	24
3.1. Приходи. Анализ и динамика на структурата на приходите	27
3.2. Разходи. Анализ и динамика на структурата на разходите	30
3.3. Финансови приходи и разходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД	33
3.4. Отчет за финансовото състояние	34
3.5. Отчет за паричните потоци	42
3.6. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ	43
3.7. ФИНСОВ РЕЗУЛТАТ	44
4. ПРЕГЛЕД НА РИСКОВЕТЕ, НА КОИТО Е ИЗЛОЖЕНО ДРУЖЕСТВОТО	45
5. ИЗПЪЛНЕНИ ДЕЙНОСТИ ПО ИНВЕСТИЦИОННАТА, ПРЕДИНВЕСТИЦИОННАТА И ЕКСПЛОАТАЦИОННА ПРОГРАМИ	47
6. ОСНОВНИ ПРОЕКТИ НА ДРУЖЕСТВОТО	47
7. СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ	54
8. БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО	55

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Настоящият годишен индивидуален доклад за дейността на „Булгартрансгаз“ ЕАД представя коментар и анализ на финансовите отчети и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността на дружеството, като обхваща едногодишния период от 01 януари до 31 декември 2023 г.

Той е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 39 от Закона за счетоводство, чл.187д, чл.247, ал.1, 2 и 3 от Търговския закон. Докладът за дейността съдържа допълнителна информацията, така както се изисква от Приложение 10 към Наредба № 2 от 17.09.2003 г. на КФН.

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

„Булгартрансгаз“ ЕАД е дружество със седалище и адрес на управление в Република България, гр. София, община Люлин, ж.к. „Люлин“ 2, бул. „Панчо Владигеров“ № 66.

Дружеството е вписано в търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 175203478.

Дружеството е държавно контролирано предприятие. Единоличен собственик на капитала е „Български енергиен холдинг“ ЕАД.

Дружеството има над 50-годишна история и опит в областта на преноса и съхранението на природен газ, явявайки се наследник на ДП „Нефт и газ“, стартирало своята дейност през 1973 г.

Предмет на дейност

„Булгартрансгаз“ ЕАД е комбиниран газов оператор. По смисъла на чл. 39, ал. 1 от Закона за енергетиката, Дружеството притежава лицензии, издадени от регулаторния орган Комисия за енергийно и водно регулиране (КЕВР):

- Лицензия за пренос на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-06/29.11.2006 г.);
- Лицензия за пренос на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-09/29.11.2006 г.);
- Лицензия за съхранение на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-10/29.11.2006 г.).

Трите лицензии са със срок от 35 години. Дружеството заплаща лицензионни такси за всяка лицензия, посочена в тарифа, одобрена от Министерски съвет. Таксите са: първоначална, която е заплатена във връзка с издаване на лицензиите и годишни такси за срока на лицензията, които се заплащат от лицензианта за всяка година, следваща издаването на съответната лицензия.

С решение на Комисията за енергийно и водно регулиране „Булгартрансгаз“ ЕАД е сертифициран като Независим преносен оператор на газопреносната система на България, в съответствие с изискванията на Директива 2009/73/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13.07.2009 г., относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, Регламент /ЕО/№ 715/ 2009 на Европейския Парламент и на Съвета от 13.07.2009 г., относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

и Глава осем „а“ от Закона за енергетиката. Решението е прието в съответствие с постъпилото становище на Европейската комисия от 22.04.2015 г.

„Булгартрансгаз“ ЕАД отговаря за:

- единното управление и надеждното функциониране на газопреносните мрежи и подземното газово хранилище (ПГХ);
- поддържането на баланса между вноса, добива и потреблението на природен газ;
- преноса на природен газ по газопреносните мрежи и съхранение на природен газ в ПГХ при спазване на изискванията за качество и отчетност;
- осигуряването на оптимален режим на работа на газопреносните мрежи при извършване на дейностите по пренос на природен газ;
- поддържането на обектите и съоръженията на газопреносните мрежи и ПГХ в съответствие с техническите изисквания и с изискванията за безопасност при работа;
- развитието на газопреносните мрежи и ПГХ в съответствие с дългосрочните прогнози и планове за развитие на газоснабдяването;
- равнопоставеността на потребителите при осигуряване на достъпа за ползване на съоръженията за пренос и съхранение на природен газ;
- администрирането на сделките с природен газ и организацията на балансирането на пазара на природен газ.

Освен лицензионните дейности, „Булгартрансгаз“ ЕАД извършва дейностите: врязване под налягане; стопел операции; проектиране на газови инсталации и съоръжения; отдаване под наем на свободни от технологични нужди тъмни оптични влакна от магистрални кабели за ползване от телекомуникационни оператори, притежаващи разрешения от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения; изпълнение на строително-монтажни работи по част „Технологична“ на газови инсталации и съоръжения.

Собственост и управление

„Булгартрансгаз“ ЕАД е еднолично акционерно дружество от структурата на „Български енергиен холдинг“ ЕАД.

С учредителен акт на 15.01.2007 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД се отделя от „Булгаргаз Холдинг“ ЕАД за неопределен срок от време. Към 31.12.2023 г. регистрираният капитал на Дружеството е в размер на 1 414 786 264 лева, разпределен в 1 414 786 264 поименни акции с номинална стойност в размер на 1 лев всяка. Едноличният собственик на капитала на „Булгартрансгаз“ ЕАД е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, в който Министерство на енергетиката притежава 100% от регистрирания капитал.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Информация за придобиване на собствени акции

През 2023 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД не е придобило собствени акции.

Увеличение на капитала

През 2023 г. няма решение за увеличение капитала на Дружеството.

Информация за известните на Дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери

„Булгартрансгаз“ ЕАД не разполага със съществена информация за наличие на договорености, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции от настоящи акционери. Дружеството няма емитирани облигации и в краткосрочен план не предвижда използването на такъв финансов инструмент.

Органи на управление на „Булгартрансгаз“ ЕАД

Във връзка със сертифицирането на „Булгартрансгаз“ ЕАД като независим преносен оператор, с решение на Съвета на директорите на „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ ЕАД) от 25.01.2013 г., „Булгартрансгаз“ ЕАД преминава от едностепенна в двустепенна система на управление. Органи на управлението на Дружеството са:

- Едноличен собственик на капитала;
- Надзорен съвет;
- Управителен съвет.

Дружеството се управлява и представлява от Изпълнителен директор, който осъществява оперативното ръководство на Дружеството и организира дейността му.

Членове на Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД към 31.12.2023 г.:

- Кирил Георгиев Георгиев;
- Снежана Бобева Йовкова - Маркова;
- Делян Иванов Койнов;
- Стефан Миленов Илиев;
- Николай Иванов Стефанов;
- Боян Валериев Балев;
- Благовест Георгиев Донов.

Кирил Георгиев е Председател, а Снежана Бобева Йовкова - Маркова е Заместник - председател на Надзорния съвет на Дружеството.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Състав на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД към 31.12.2023 г.:

- Дарина Христова Колева;
- Кирил Димчов Равначки;
- Владимир Асенов Малинов.

Дарина Колева е Председател на Управителния съвет на Дружеството, а Владимир Малинов е Изпълнителен директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Свързани лица

Свързаните лица на „Булгартрансгаз“ ЕАД включват принципал, в лицето на Министерството на енергетиката, едноличен собственик на капитала, дъщерни и съвместно-контролирани предприятия, ключов управленски персонал и предприятия под общ контрол.

Предприятие-майка и крайно контролиращо лице за Дружеството е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД

„Булгартрансгаз“ ЕАД има сделки със следните дружества от групата на БЕХ:

„Български Енергиен Холдинг“ ЕАД	контролиращо дружество
„Булгаргаз“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„НЕК“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„ЕСО“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„Мини Марица Изток“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„АЕЦ Козлодуй“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„Булгартел“ ЕАД	съвместно контролирано предприятие с ЕСО
„Южен поток България“ АД	
„Ай Си Джи Би“ АД	съвместно контролирано предприятие на БЕХ
„Газтрейд“ С.А.	съвместно контролирано предприятие
„Газов хъб Балкан“ ЕАД	дъщерно дружество

Сделките със свързани лица са представени, както следва:

- Получен заем от „БЕХ“ ЕАД;
- Предоставяне на услуги по достъп и пренос, съхранение и балансиране на природен газ на „Булгаргаз“ ЕАД;
- Плащания за закупен природен газ от „Булгаргаз“ ЕАД;
- Покупка на ел. енергия от „НЕК“ ЕАД;
- Пренос на електрическа енергия от „ЕСО“ ЕАД;
- Договор за уреждане на отношенията по ползване от „Булгартел“ ЕАД на ресурси от спомагателната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД и използване от „Булгартрансгаз“ ЕАД на съоръжения на „Булгартел“ ЕАД от неговата обществена електронна съобщителна мрежа;
- Предоставяне на услуги по достъп, пренос и балансиране на природен газ на „Ай Си Джи Би“ АД;

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

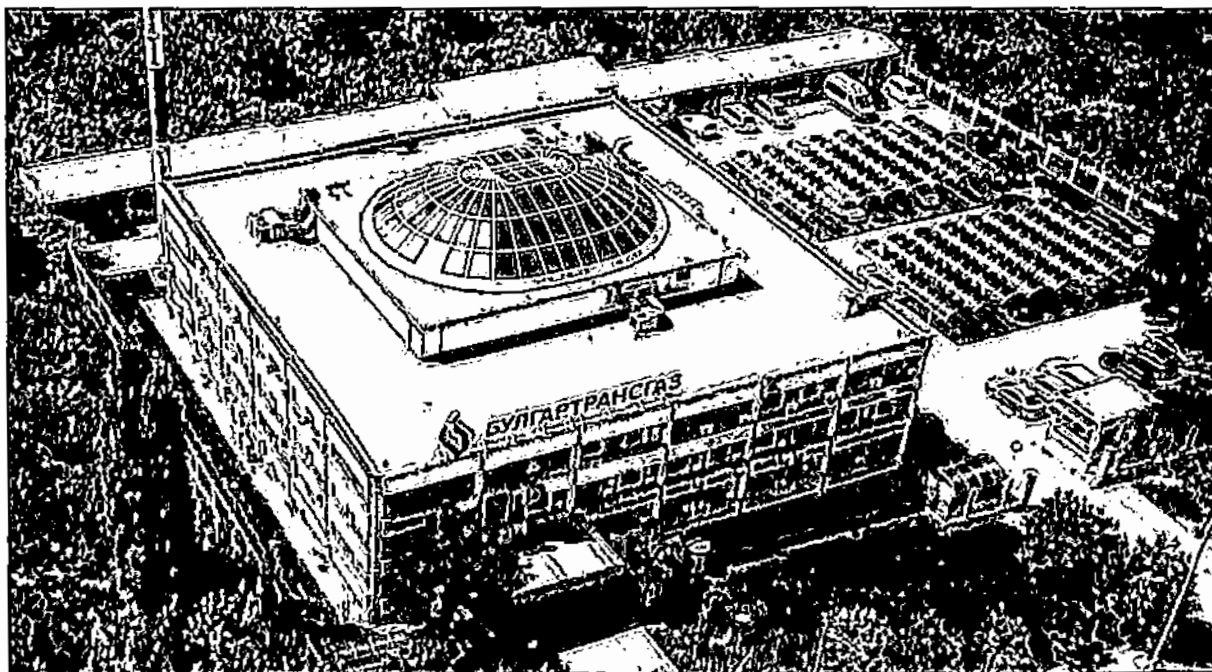
- Предоставен подчинен облигационен заем на „Газтрейд“ С.А.;
- Счетоводни, правни и административни услуги, предоставяни на „Газов хъб Балкан“ ЕАД, получен достъп до електронна платформа на „Газов хъб Балкан“.

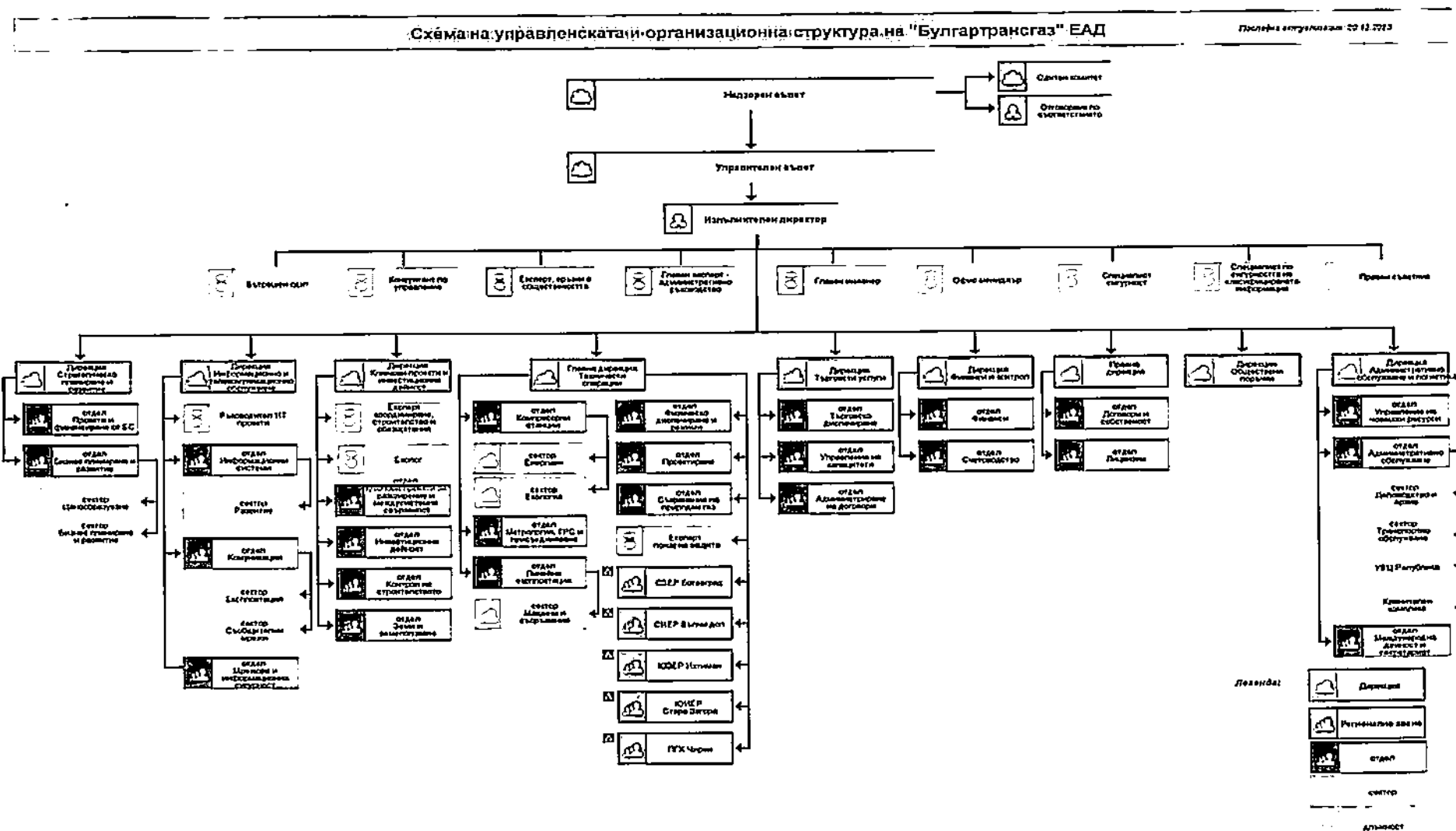
-Транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия.

-Получените гаранции са свързани с условията по търговските договори, приложими и за несвързани лица.

Клонове на предприятието

„Булгартрансгаз“ ЕАД няма регистрирани клонове. Дейността на Дружеството административно е разделена на 5 регионални звена, които не са обособени като отделни юридически лица.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Численост на персонала

Към 31.12.2023 г. брой на персонала е 952 работници и служители, като разпределението по класове, съгласно НКПД – 2011 е:

<i>Разпределение на персонала, съгласно НКПД – 2011</i>	<i>Брой</i>
Клас 1 Ръководители	78
Клас 2 Специалисти	94
Клас 3 Техници и приложни специалисти	234
Клас 4 Помощен административен персонал	37
Клас 5 Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната	13
Клас 7 Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии	182
Клас 8 Машинни оператори и монтажници	276
Клас 9 Професии, неизискващи специална квалификация	38

Задължения на членовете на УС

В съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане, приети за прилагане от Европейската комисия, членовете на Управителния съвет в качеството им на ръководен орган, гарантират, че при изготвянето на финансовия отчет за финансовата година, приключила на 31.12.2023 г., последователно са заимствани и прилагани подходящи счетоводни политики и са заложили разумни и предпазливи прогнози и оценки. Членовете на Управителния съвет гарантират, че приложимите счетоводни стандарти са следвани и финансовият отчет е изготвен съобразно принципа на действащото предприятие.

Възнаграждения на ключов ръководен персонал

Дружеството има отношение на свързано лице с директори и служители с контролни функции. Общата сума на начислените възнаграждения през 2023 г., включени в разходите за персонал, е както следва:

- Изплатени възнаграждения на Изпълнителния директор и на членовете на Управителния и Надзорния съвет – 1 047 хил. лв.
- Осигурителни вноски върху възнагражденията на Изпълнителния директор и на членовете на Управителния и Надзорния съвет – 69 хил. лв.

Информация, относно договорите по чл. 240б от Търговския закон, сключени през годината

Членовете на Надзорния съвет, на Управителния съвет или лицата, свързани с тях, не са в договорни отношения извън обичайната дейност на Дружеството или в разрез с възприетите пазарни норми.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Информация, относно придобиването и притежаването на акции на Дружеството от членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет.

Членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет не притежават акции на Дружеството. За тях не са предвидени привилегии или изключителни права да придобиват акции и облигации на Дружеството. Всички акции са собственост на „Български енергиен холдинг“ ЕАД.

Информация относно участието към 31.12.2023 г. на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети (в съответствие на чл. 247, ал. 2, т.4 от Търговския закон).

Надзорен съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Кирил Георгиев Георгиев – Председател на НС

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Притежава 50 на сто от капитала на „Комфорт Инвест България“ ООД;
- Не участва в управлението на други дружества.

Снежана Бобева Йовкова - Маркова – Заместник - председател на НС

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Притежава 50 на сто от капитала на „ММ Смарт Енерджи“ ООД;
- Не участва в управлението на други дружества.

Делян Иванов Койнов – Член на НС

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Не участва в управлението на други дружества

Стефан Миленов Илиев – Член на НС

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Не участва в управлението на други дружества

Николай Иванов Стефанов – Член на НС

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Не участва в управлението на други дружества.

Благовест Георгиев Донов – Член на НС

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

- Притежава 50 на сто от капитала на „Джей Би Ем Рент“ ООД;
- Управител и миноритарен съдружник в търговско дружество „Шанс – 2002“ ООД.

Боян Валериев Балев – Член на НС

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Едноличен собственик и управител на „Аргументи Нюз“ ЕООД;

Управителен съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Дарина Христова Колева – Председател на УС

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Не участва в управлението на други дружества.

Кирил Димчов Равначки – член на УС

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Участва в управлението на „Газов хъб Балкан“ ЕАД като член на Съвета на директорите.

Владимир Асенов Малинов - член на УС и Изпълнителен директор

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Участва в управлението на „Газов хъб Балкан“ ЕАД като Председател на Съвета на директорите.
- Участва в управлението на Газтрейд С.А., Гърция като член на Съвета на директорите.

Действия в областта на научно-изследователските дейности

„Булгартрансгаз“ ЕАД не извършва действия в научно-изследователските дейности.

Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

Към датата на финансовия отчет, „Булгартрансгаз“ ЕАД не е страна по оценяеми висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания, на които общата стойност да надхвърля 10 на сто от собствения капитал на Дружеството.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО ПРЕЗ 2023 Г.

Дейностите по пренос и съхранение на „Булгартрансгаз“ ЕАД се извършват въз основа на издадени лицензи. Основните изисквания за тези дейности са регламентирани в Закона за енергетиката и подзаконовите нормативни актове, които следват европейското законодателство в областта.

Текущото наблюдение върху дейността на „Булгартрансгаз“ ЕАД, включващо анализ и оценка на информацията за отчетните резултати, както и периодични регулаторни прегледи, се осъществяват от Комисията за енергийно и водно регулиране.

Цена за пренос на природен газ:

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕО) 715/2009 г на Комисията от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ, Закона за енергетиката и подзаконовата нормативна рамка, считано от 01.10.2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД въведе ефективно входно-изходния модел за ценообразуване за предлаганите услуги по достъп и пренос на природен газ за газопреносната система, собственост на Дружеството. С въвеждането на входно-изходния тарифен модел се сменя моделът на ценообразуването на извършваните от „Булгартрансгаз“ ЕАД услуги по достъп и пренос на природен газ, като от система „пощенската марка“ с единни цени, определени изцяло за пренесени количества природен газ, налагани на изходни точки на газопреносната мрежа, се преминава към входно-изходен модел с двукомпонентна тарифна система и преобладаваща компонента на база резервиран капацитет. Системата е резултат от изискванията, наложени от европейската и национална регулаторна рамка в сектор природен газ.

С Решение НГП-01/01.08.2017 г. на КЕВР са утвърдени необходими приходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2017-2019 г. и базови параметри на тарифния модел.

Основните характеристики на въведения входно-изходен тарифен модел са:

- Многогодишен модел на ценообразуване – метод „Горна граница на приходите“. Първият регулаторен период е 3 годишен;
- Определяне на цена за достъп и пренос на природен газ по входни и изходни точки/зони;
- Възстановяване чрез цените за достъп и пренос на необходимите приходи за извършване на дейността по преноса, утвърждавани от Комисията за всеки регулаторен период;
- Осигуряване на стимули за подобряване на ефективността на оператора;
- Равнопоставени условия за всички ползватели на преносните мрежи. Ползвателите се третират еднакво, независимо от размера, собствеността или други фактори;
- Осигуряване на стабилност на цените, прозрачност на процеса на формирането им;

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

- Приложение на Матричния подход за разпределение на разходите по входни и изходни точки/зони;
- Възможност за формиране на единна изходна национална зона;
- Възможност за редукция на цените за достъп за входни и изходни точки към/от съоръженията за съхранение на природен газ.

В съответствие с Решение № НГП-1/02.10.2020 г. на КЕВР, с което са утвърдени необходимите приходи и параметри на тарифния модел за регулаторния период 2020-2024 г., и Решение М-1/19.06.2023 г., с което са утвърдени за периода 01.10.2023 г. – 30.09.2024 г. множители, сезонни коефициенти и отстъпки за характерни точки на газопреносната система, както и на „Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ по газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, Дружеството определи цени за достъп и пренос на природен газ за газовата година 01.10.2023 г. - 30.09.2024 г. в обхвата на приложимост на въведената входно-изходна тарифна система, приети с решение по т. 1 от протокол № 719 от 22.06.2023 г. на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД;

С решение Ц-34/13.08.2020 г. на КЕВР са утвърдени необходими приходи за дейността съхранение на природен газ и цени за достъп и съхранение на природен газ в съоръженията за съхранение, собственост на дружеството. Утвърдените цени се отнасят за предоставените услуги по търговско съхранение на природен газ.

Режим на дневно балансиране

От 01.10.2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД въведе ефективен режим на дневно балансиране, съобразно Правила за Балансиране на пазара на природен газ и Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс в съответствие с изискванията на Регламент 312/2014 г. за установяване на мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи.

Ефектите от заложените изисквания в Регламента, позволяват пазарноориентирано балансиране чрез използване на краткосрочни стандартизирани продукти, като мрежовите ползватели извършват първичното балансиране, а операторите, имат роля по остатъчното балансиране, с цел цялостно балансирана система в дневен разрез, за което основна отговорност носят ползвателите. В допълнение се повишава ликвидността и конкуренция и се наблюдава повишаване на churn rate на хъбовете (съотношението между търговските обеми газ към физически доставения).

С въвеждането на новия режим на балансиране се изпълняват изискванията на Регламента и по-конкретно в частта относно изискванията за предоставяне на информация и ежедневно финансово изчистване на натрупаните дневни дисбаланси с месечен период на сетълмент.

След проведена в периода 07.08.2023 г. – 18.08.2023 г. публична консултация с решение по т.6 от Протокол № 730/24.08.2023 г. на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД са определени стойности на параметрите по чл.25 на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране (Методиката) валидни за газовата година 2023/2024 г., както следва:

- размер на малката корекция по чл. 12 ал.4 на Методиката в размер на 8 %;

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

- размер на периода на изчисляване на сметката за неутралност при балансиране от 6 месеца;
- прилагат се критерии за определяне на цена на природния газ за балансиране, както следва - повече от две търговски сделки за покупко/продажба на природен газ с общ обем не по-малък от 1500 MWh за деня на отчитане.

В съответствие с чл. 26 от Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране, с решение по т.8 от Протокол №734/12.09.2023 г. на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД е определен и приложимият размер на таксата за неутралност при балансиране от – 0,0167 лв./MWh, приложим за периода 01.10.2023 г. – 31.03.2024 г.

От 01.04.2020 г. КЕВР утвърждава месечна цена, по която общественият доставчик продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лицата, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, като компонентите включително и компонентът „цена на природния газ на входа на газопреносните мрежи“ за MWh нямат публичен характер. В тази връзка с решение на Управителния съвет на Дружеството е направена промяна в счетоводната политика и считано от 01.04.2020 г. последващата оценка на природния газ (материален запас) се определя както следва:

- Безвъзмездният газ за компресорни станции по газопреносната мрежа - по цена, по която общественият доставчик продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лицата, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, определена с Решение на КЕВР за съответния месец в MWh;
- Природният газ в газопреносната мрежа, който не е собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД - по цена, по която общественият доставчик продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лицата, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, определена с Решение на КЕВР за съответния месец в MWh;
- Разлика калоричност на природен газ вход – изход, генерирана в газопреносната мрежа - по цена, по която общественият доставчик продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лицата, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, определена с Решение на КЕВР за съответния месец в MWh.

В следствие въвеждането на „Входно-изходния“ тарифен модел, „Булгартрансгаз“ ЕАД използва мерна единица MWh, за отчитане на природния газ.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Пренос на природен газ

Газопреносна мрежа, представлява сложно съоръжение, съставено от 3443 км газопроводи и газопроводни отклонения, както и десет компресорни станции – КС „Кардам-1“, КС „Кардам-2“, КС „Вълчи дол“, КС „Полски Сеновец“, КС „Расово“, КС „Провадия“, КС „Лозенец“, КС „Странджа“, КС „Ихтиман“ и КС „Петрич“, с приблизително обща инсталирана мощност в размер на 374 MW, система за електрохимична защита, очисти съоръжения, комуникационна система, 114 изходни точки (АГРС, ГИС) на територията на страната с 244 пункта за доставка на природен газ и 10 точки на междусистемно свързване с операторите на газопреносни мрежи от съседни държави.

Среднодневният резервиран капацитет на входни и изходни точки на газопреносната мрежа, собственост на Дружеството се е увеличил с 9,78% през периода януари - декември на 2023 г., спрямо същия период на 2022 г. (от 1 307 161 MWh през 2022 г. до 1 434 970 MWh през същия период на 2023 г.).

В качеството си на оператор на газопреносни мрежи, „Булгартрансгаз“ ЕАД осигурява единно управление, надеждно функциониране и пренос на природен газ по газопреносната система и неговото отчитане при спазване изискванията за качество. Също така, извършва поддръжка на обектите и съоръженията на газопреносната система в съответствие с техническите изисквания и правилата за безопасност при работа, съблюдавайки европейските нормативи за опазване на околната среда и плановете за развитие на газопреносната система.

2.1. Пренос на природен газ до национални изходни точки на територията на България

Пренесените количества природен газ до изходни точки в България, през дванадесетте месеца на 2022 г. и 2023 г. са следните:

Пренесени количества природен газ до изходни точки в България, MWh			
Пренос	2022 г.	2023 г.	Изменение 2023 г./ 2022 г. в %
Януари	4 025 086	2 765 234	(31,30%)
Февруари	3 179 710	2 675 529	(15,86%)
Март	3 494 104	2 780 576	(20,42%)
Април	2 209 837	2 266 423	2,56%
Май	2 043 003	1 540 406	(24,60%)
Юни	1 930 060	1 451 684	(24,79%)
Юли	1 854 274	1 783 631	(3,81%)
Август	1 373 809	1 658 132	20,70%
Септември	1 364 018	1 803 428	32,21%
Октомври	1 466 424	1 892 693	29,07%
Ноември	2 336 183	2 644 500	13,20%
Декември	2 926 061	3 040 666	3,92%
Общо:	28 202 569	26 302 902	(6,74%)

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Наблюдава се намаление с 6,74% (1 899 666 MWh) на пренесените MWh природен газ през 2023 г. спрямо пренесените MWh през 2022 г.

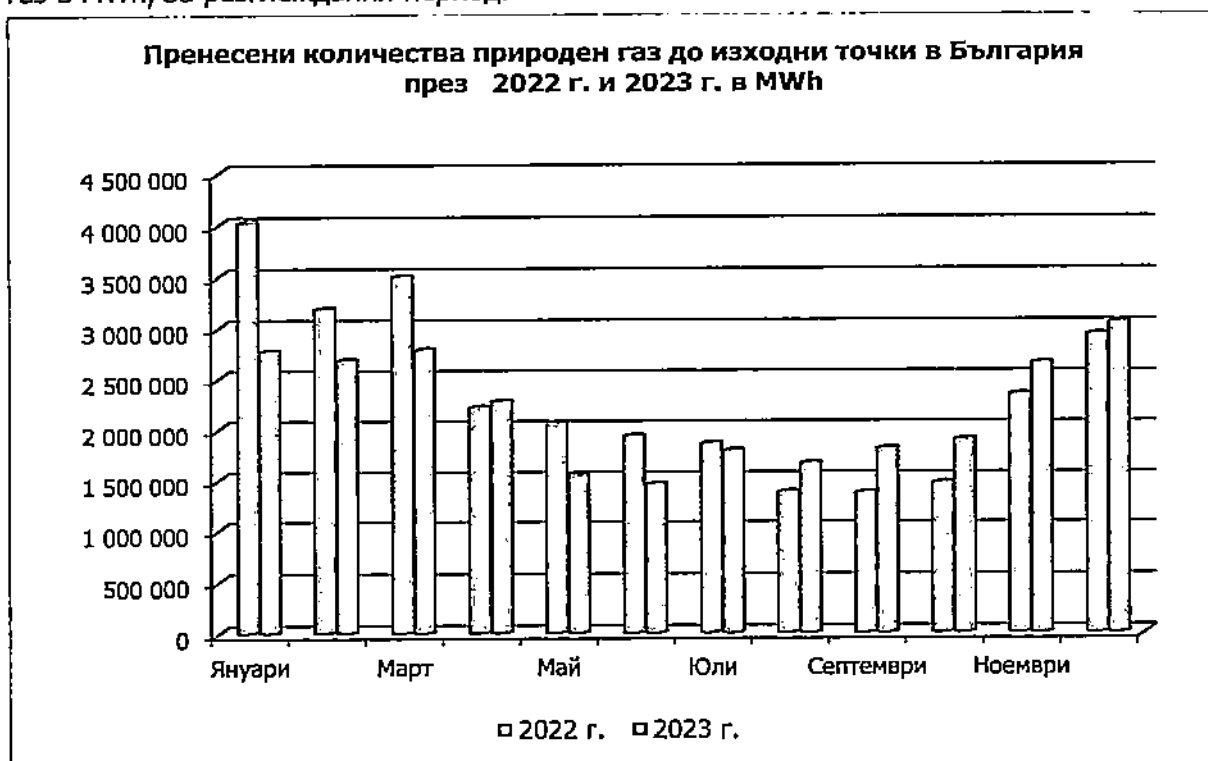
Намаление на пренесените MWh природен газ се наблюдава през шест от месеците на отчетния период, спрямо 2022 г., като през месец април, и периода от август до декември, е отчетено средно увеличение на пренесените количества природен газ до изходни точки в страната в размер на 16,94%.

Девиацията в пренесените количества природен газ до изходни точки в страната има пряка корелация с климата като се отчитат температурни промени в посока увеличение, което в частност влияе върху потреблението на природен газ в страната.

Най – голямо е намалението през януари с 31,30% или 1 259 852 MWh, а най-малко през юли 3,81% или 504 181 MWh.

През месец декември 2023г. е пренесено най – голямо количество природен газ – 3 040 666 MWh, а през юни най-малко, или 1 451 684 MWh.

На следващата графика е показана динамиката на изменение на пренесения природен газ в MWh, за разглеждания период.

2.2. Пренос на природен газ по трансграничната мрежа

Точките от Газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД с газопреносните системи на съседни оператори са:

- Негру вода 1/Кардам – Входно-изходна точка на междусистемно свързване между газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД и Румъния;
- Негру вода 2,3/Кардам – Входна точка на междусистемно свързване между

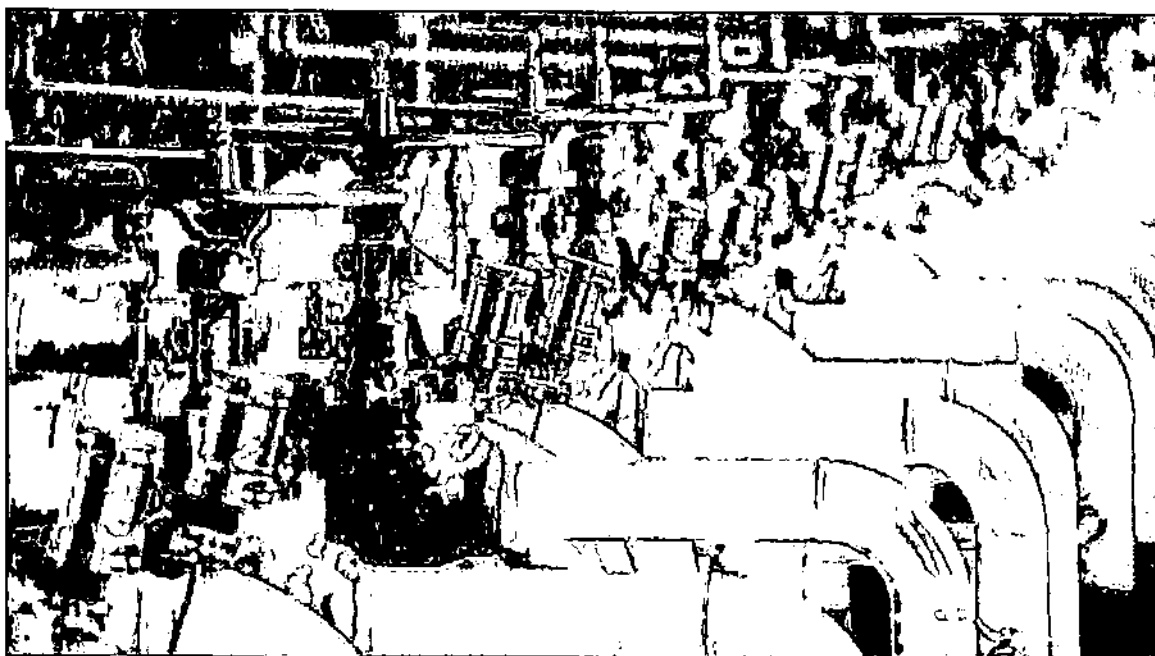
Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД и Румъния;

- Русе/Гюргево – Входно-изходна точка на междусистемно свързване между газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД и Румъния;
- Кулата/Сидирокастро – Входно-изходна точка на междусистемно свързване между газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД и Гърция;
- Странджа 1 /Малкочлар - Изходна точка на междусистемно свързване между газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД и Турция;
- Странджа 2/Малкочлар - Входна точка на междусистемно свързване между газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД и Турция;
- Кюстендил/Жидилово - Изходна точка на междусистемно свързване между газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД и Северна Македония;
- Киреево/Зайчар – Входно-изходна точка на междусистемно свързване между газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД и Сърбия;
- Стара Загора - Входно-изходна точка на свързване между газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД и ICGB;
- Калотина/Димитровград - Входно-изходна точка на свързване между газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД и Сърбия.

Пренесените MWh природен газ до точки за междусистемно свързване с оператори на съседни държави, през 2023 г., са общо 145 572 930 MWh.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Входящите потоци природен газ, които са пренесени до точки на междусистемно свързване с оператори на съседни държави, изразени в MWh, за разглеждания период са следните:

Пренос на природен газ до границите на съседни държави по мрежата на „Булгартрансгаз“ ЕАД по месеци, в MWh										
Месец	Гърция		Северна Македония		Сърбия		Румъния		Общо	
	2022 г.	2023 г.	2022 г.	2023 г.	2022 г.	2023 г.	2022 г.	2023 г.	2022 г.	2023 г.
Януари	1 868 240	618 576	397 460	367 652	6 062 281	6 988 164	593 819	611 961	8 921 800	8 586 353
Февруари	2 427 493	1 574 239	417 213	405 188	6 147 021	6 517 581	622 088	1 766 005	9 613 815	10 263 013
Март	3 538 944	1 202 445	472 149	378 596	5 812 202	6 513 769	1 124 918	873 250	10 948 213	8 968 061
Април	1 684 616	1 997 741	77 058	379 626	5 489 504	6 407 049	578 648	2 656 089	7 829 827	11 440 505
Май	2 213 169	460 258	40 540	44 937	6 468 189	5 325 733	979 572	2 099 893	9 701 470	7 930 821
Юни	1 644 160	1 372 050	33 784	274 546	4 490 981	4 875 610	1 743 127	1 429 788	7 912 050	7 951 993
Юли	4 313 237	3 190 923	137 221	332 005	7 437 098	7 827 337	3 163 834	3 529 381	15 051 389	14 879 647
Август	3 722 603	2 744 655	246 366	351 564	7 857 142	9 017 579	2 851 375	4 161 722	14 677 486	16 275 520
Септември	1 980 848	3 127 231	345 279	323 047	8 237 790	8 761 499	2 165 580	3 573 854	12 729 496	15 785 631
Октомври	1 546 167	3 372 654	59 748	378 751	8 257 860	8 769 358	2 196 007	3 617 302	12 059 783	16 138 065
Ноември	1 992 185	1 760 206	370 565	377 261	6 622 799	9 129 726	1 735 209	2 714 140	10 720 758	13 981 333
Декември	2 727 826	2 142 579	418 848	337 059	7 989 188	9 448 385	4 089 007	1 443 967	15 224 869	13 371 989
Общо:	29 659 486	23 563 556	3 016 231	3 950 233	80 872 055	89 581 789	21 843 183	28 477 352	135 390 956	145 572 930

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

През периода януари - декември на 2023 г., се наблюдава ръст от 7,52% или 10 181 974 MWh на общо пренесения природен газ до границите със съседни държави, спрямо същия период на предходната година, като отчетените изменения по съответните направления са както следва:

- В направление Гърция се отчита намаление с 20,55% или 6 095 930 MWh, при съпоставка на 2023 г. с 2022 г.
- В направление Румъния се отчита увеличение с 30,37% или 6 634 169 MWh, при съпоставка на 2023 г. с 2022 г.
- В направление Северна Македония се отчита увеличение с 30,97% или 934 002 MWh, при съпоставка на 2023 г. с 2022 г.
- В направление Сърбия се отчита увеличение с 10,77%, или 8 709 734 MWh, при съпоставка на 2023 г. с 2022 г.

Разпределението на преноса на природен газ до съседни държави - Гърция, Сърбия, Румъния и Северна Македония по направления за периода януари – декември 2022 г. и 2023 г., е представено на графиките по-долу.

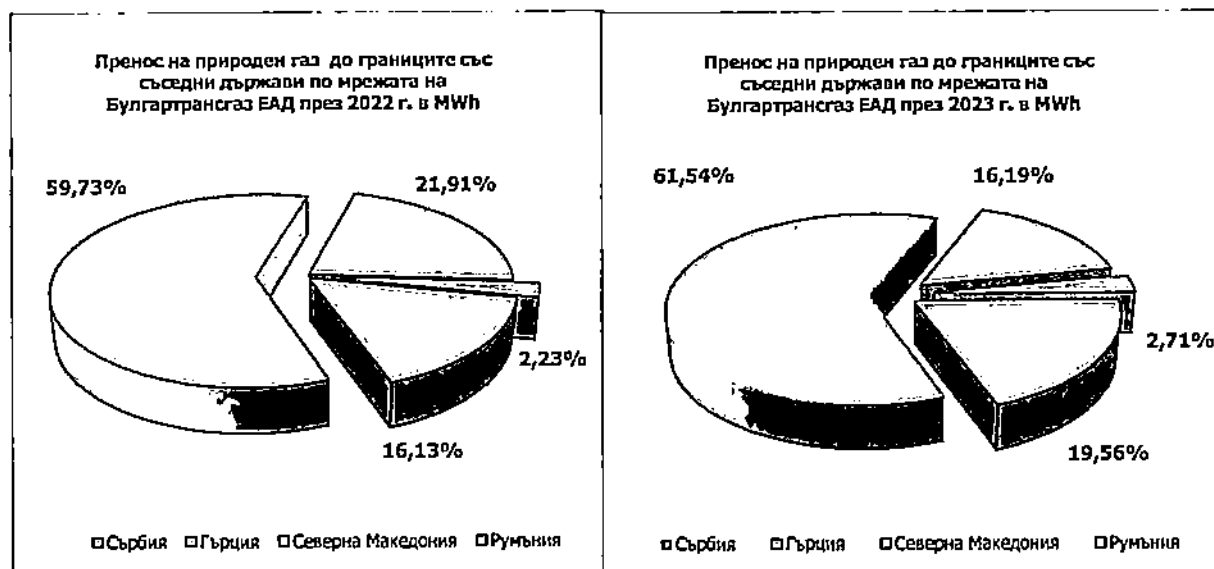
Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

През август са пренесени най-големи количества природен газ – 16 275 520 MWh, което представлява 11,18% от общо пренесените MWh природен газ за периода. Най-малко природен газ е пренесен през май – 7 930 821 MWh или 7,77% от общо пренесените количества природен газ (145 572 930 MWh) за 2023 г.

Процентното разпределение на пренесения природен газ за Гърция, Сърбия, Румъния и Северна Македония отчетния период на 2022 г. и 2023 г. години е представено на графиките по-долу.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Увеличение от 1,81% се наблюдава в дела на пренесените изходящи потоци природен газ по направление Сърбия, които представляват 61,54% от общо пренесените до границите със съседни държави през 2023 г. при 59,73% за 2022 г. Увеличение от 3,43% се наблюдава в дела на пренесените изходящи потоци природен газ до Румъния, които представляват 19,56% от общо пренесените до границите със съседни държави за отчетния период на 2023 г. при 16,13% за 2022 г. Намален с 5,72% е делът на пренесения природен газ по направление Гърция, като през отчетния период на 2023 г. е 16,19%, при 21,91% през 2022 г.

Делът на пренесения природен газ в посока Северна Македония за дванадесетте месеца на 2023 г. е увеличен с 0,48%, спрямо 2022 г. и възлиза съответно на 2,71% за 2023 г. и 2,23% за 2022 г., от общо пренесените потоци природен газ до границите със съседни държави.

2.3. Съхранение на природен газ

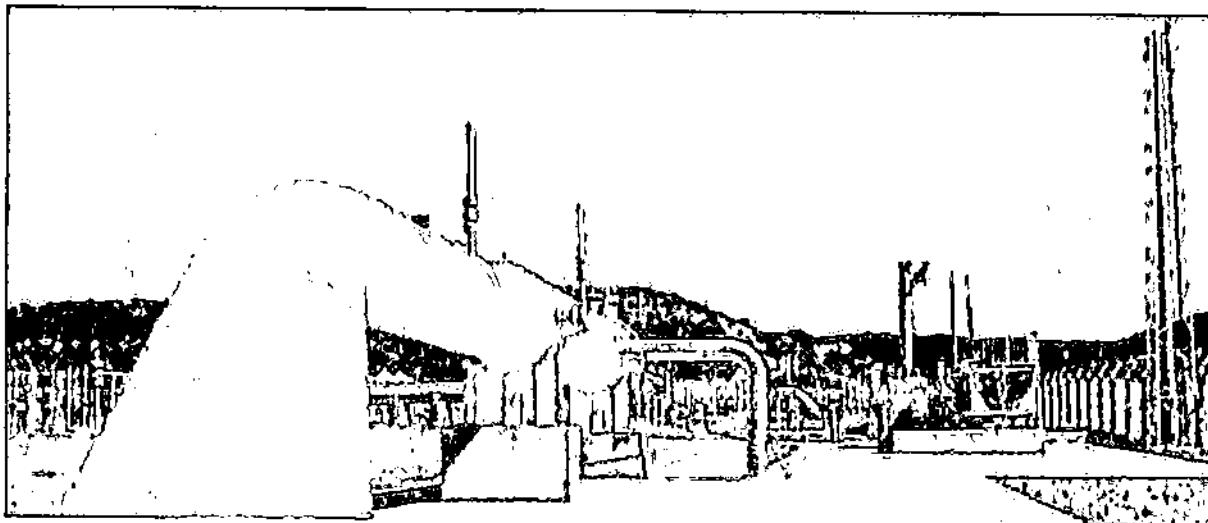
Дейността „Съхранение на природен газ“ се извършва в единственото на територията на страната подземно газово хранилище „Чирен“, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

ПГХ „Чирен“ представлява сложен комплекс от подземни и надземни съоръжения – експлоатационни сондажи, събирателни газопроводи (шлейфи) към тях, компресорна станция с обща инсталирана мощност около 9 MW, съоръжения за подготовка, обработка, контрол и измерване на газа, както и други прилежащи съоръжения.

Подземното газохранилище „Чирен“, разположено в близост до гр. Враца разполага с 24 експлоатационни сондажи и други технологични съоръжения, необходими за осигуряване нагнетяването, добива и качеството на съхранявания газ. Настоящият капацитет на хранилището може да осигури съхранение за нуждите на потребителите в страната до 550 млн. м³ природен газ.

Технологичният процес, свързан с извършването на услугата „съхранение на природен газ“, е сезонен (цикличен) и се изразява в добив и нагнетяване на газ от/в подземното газово хранилище.

През периода януари - декември 2023 г. от подземното газохранилище Чирен, са добити 2 603 823 MWh и са нагнетени 2 626 324 MWh природен газ.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Общият нагнетен и добит природен газ през отчетния период на 2022 г. и 2023 г. са представени в таблицата по-долу, както следва:

Добити и нагнетени количества природен газ през 2022 г. и 2023 г., MWh				
Месец	Добив 2022 г.	Добив 2023 г.	Нагнетяване 2022 г.	Нагнетяване 2023 г.
Ян.	1 106 929	323 170	10 587	310 837
Февр.	579 428	502 367	57 635	238 020
Март	517 893	92 485	316 100	92 485
Апр.	156 139	5 500	214 691	36 088
Май	643 302	130 647	899 575	581 252
Юни	118 722	175 764	863 814	296 660
Юли	268 102	84 182	1 012 620	93 728
Авг.	67 319	134 390	898 237	493 649
Септ.	114 815	20 500	913 403	173 843
Окт.	1 000	26 000	868 894	112 762
Ноем.	277 163	503 457	401 900	74 318
Дек.	972 500	605 361	374 704	122 681
Общо:	4 823 311	2 603 823	6 832 160	2 626 324

Природният газ в хранилището, собственост на клиенти към 01 януари 2023 г. е 4 698 418 MWh. Данните в таблицата включват виртуално добития и нагнетен природен газ.

Реално добитият, за технологични нужди и виртуално добитият през отчетния период на 2023 г. природен газ е с 46,02%, или 2 219 488 MWh, по - малко от добития през 2022 г.

Отчетеният реално и виртуално нагнетен природен газ в ПГХ „Чирен“ през 2023 г. е с 61,56% или 4 205 836 MWh по - малко от нагнетения през същия период на 2022 г.

Към 31.12.2023 г. съхраняваният природен газ на клиенти в ПГХ „Чирен“ е 4 780 893 MWh., при 4 698 418 MWh. съхранени през 2022 г.

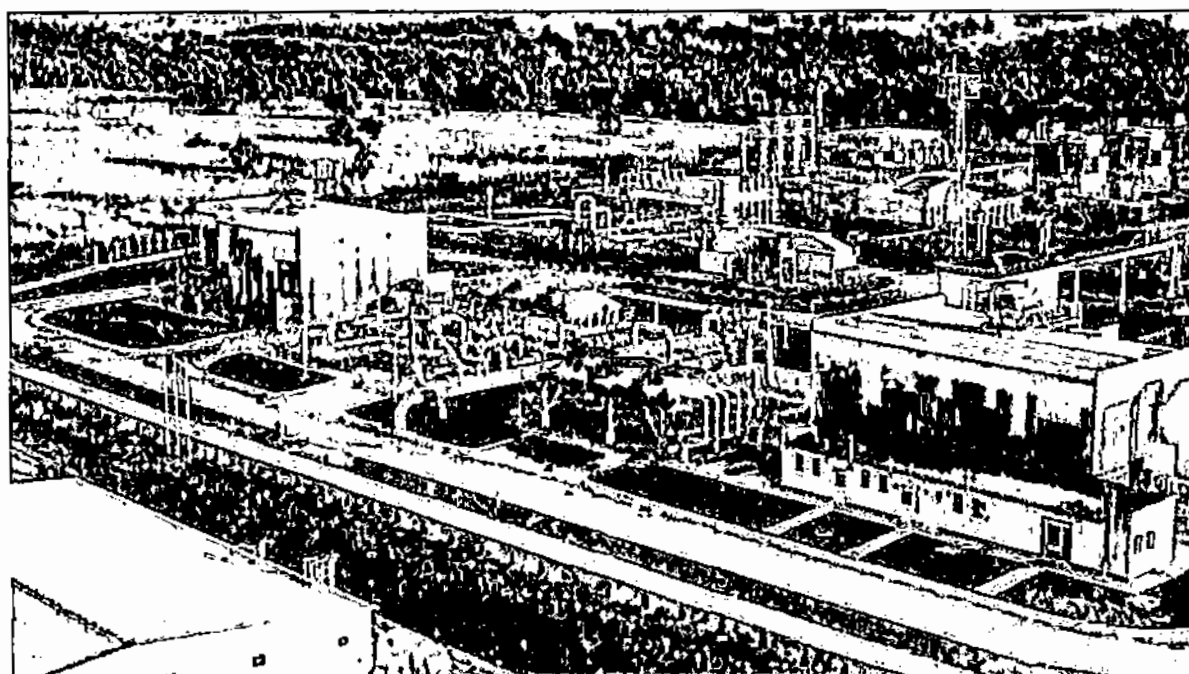
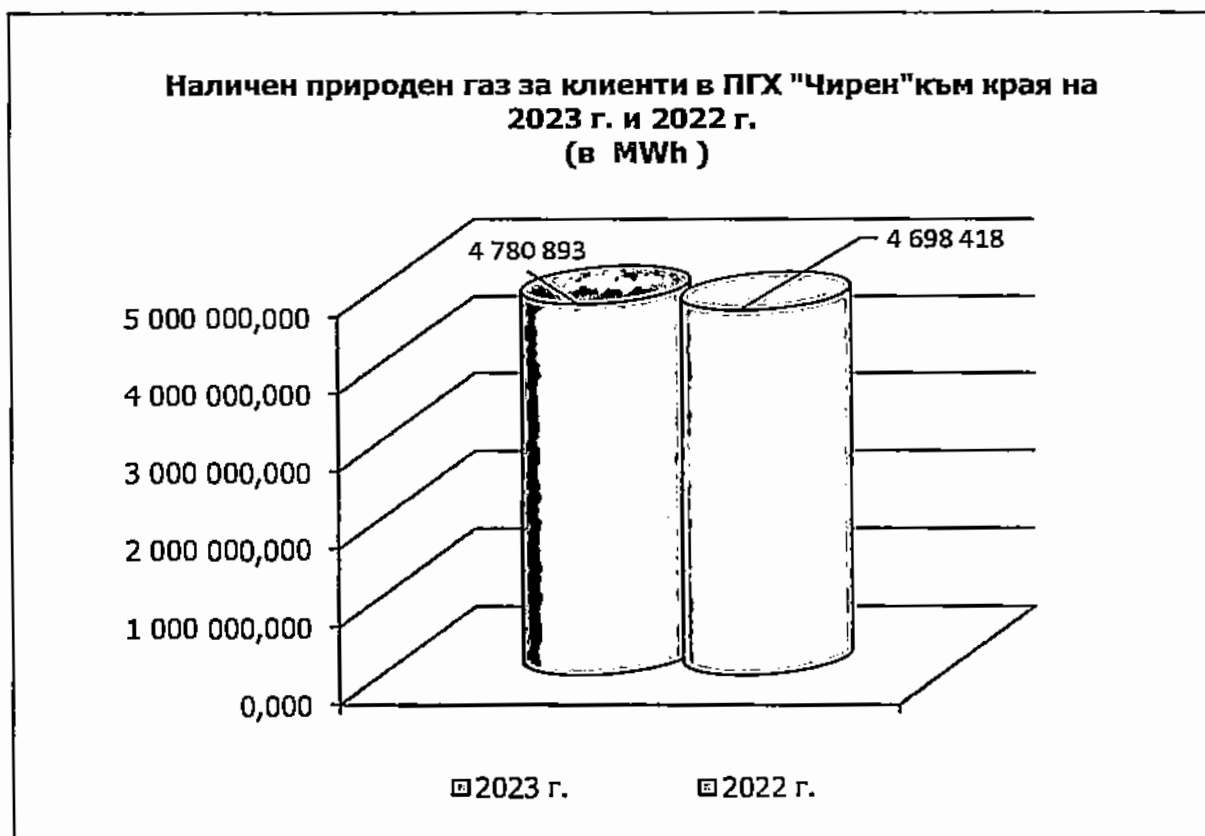
Във връзка с военните действия в Украйна през 2022 г. министърът на енергетиката издаде заповед, с която е наложено на „Булгартрансгаз“ ЕАД допълнително задължения за обслужване на обществото, с цел обезпечаване сигурността и непрекъснатостта на доставките на природен газ на територията на Република България. Заповедта, бе издадена в унисон с европейските мерки за гарантиране на сигурността, като ПГХ „Чирен“ достига запълняемост от целевите 90 %. През 2023 г. тенденцията на максимално запълване на капацитета на газохранилището се запазва, видно от наличното количество на природен газ към края на периода.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Графичното изражение на наличността на природен газ за клиенти в ПГХ „Чирен“ през 2022 г. и 2023 г. е представено на следващата графика:

3. ФИНАНСОВО-ИКОНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ

Информация за основните характеристики на прилаганите от „Булгартрансгаз“ ЕАД система за вътрешен контрол и система за управление на рискове в процеса на изготвяне на финансовите отчети

Изготвянето на финансовите отчети се извършва в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския Съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Към датата на изготвяне на настоящия индивидуален финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на индивидуалния финансов отчет.

Дружеството е приело следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са уместни и в сила за финансовия му отчет за годишния период, започващ на 1 януари 2023 г., но нямат значително влияние върху финансовите резултати или позиции:

- МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС;
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;

Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;

- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа - примерни правила от втори стълб, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.

Ръководството носи отговорност за системите за вътрешен контрол и управление на рисковете за Дружеството и следи за тяхното ефективно функциониране. Тези системи са създадени с цел да управляват, но не биха могли да елиминират напълно риска от непостигане на заложените бизнес цели. Те могат да предоставят само разумна, но не

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

и пълна сигурност за липсата на съществени неточности или грешки. Управителният съвет е изградил непрекъснат процес за идентифициране, оценка и управление на значителните рискове за Дружеството.

Ръководството носи отговорността за осигуряване подходящо поддържане на счетоводните данни и на процесите, които гарантират, че финансовата информация е уместна, надеждна, в съответствие с приложимото законодателство и се изготвят и публикуват от Дружеството своевременно. Ръководството на Дружеството преглежда и одобрява финансовите отчети, за да се гарантира, че финансовото състояние и резултатите на Дружеството са правилно отразени.

Одитният комитет прави преглед на основните заключения от вътрешните и външните одитни проверки. Външният регистриран одитор извършва одит и докладва за съществени въпроси, включени в одиторския доклад.

Дружеството има разработени и утвърдени вътрешни правила, политики и процедури по отношение на системите за вътрешен контрол и отчетност.

Системата за вътрешен контрол на Дружеството се характеризира с това, че включва в себе си **цялостната политика и процедури (за вътрешен контрол), възприети от ръководството на Дружеството за постигане на неговите цели и гарантира, доколкото това е практически възможно, ред и ефективност при осъществяването на дейността на Дружеството, включително придържане към управленската политика, защита на активите на предприятието, установяване и предотвратяване на измами и грешки, пълнота и правилност на счетоводната документация, както и навременно изготвяне на надеждна финансова информация. Системата за вътрешен контрол обхваща не само области, касаещи директно функциите на счетоводната система, но и много по-широки проблеми.**

Дружеството прилага принципа на многообразието, отчитайки спецификата на дейността, с цел включването на широк спектър от умения и компетентности, както и провеждането на конструктивни дискусии; поддържане на баланс между опита, професионализма, познаването на дейността, както и независимостта и обективността в изразяването на мнения и вземане на решения; представителство от гледна точка на възраст, пол, образование, добра репутация и професионален опит с оглед реалното познаване на организацията и функциите на Дружеството, предвид спецификата на осъществяваните дейности.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Финансово-икономическо състояние

Финансово-икономическото състояние на „Булгартрансгаз“ ЕАД е разгледано и анализирано въз основа на изготвените финансово-счетоводни документи на Дружеството за периода януари-декември 2023 г., съпоставени със същия отчетен период на 2022 г.

В хил. лв.

Финансови показатели	Отчет 01.01-31.12.2022 г.	Отчет 01.01-31.12.2023 г.	Изменение 2023 г./ 2022 г.
Общо приходи от лицензионни дейности 1)	727 929	789 560	8,47%
Общо приходи 2)	1 123 376	958 478	(14,68%)
ЕВИТДА 3)	559 805	595 996	6,46%
ЕВИТ 4)	327 677	291 935	(10,91%)
ЕВТ 5)	315 043	234 062	(25,70%)
ЕВИТДА марж	49,83%	62,18%	24,78%
Общо активи	7 907 920	7 404 431	(6,37%)
Имоти, машини и съоръжения	7 123 301	6 762 963	(5,06%)
Оборотен капитал 6)	30 978	23 042	(25,62%)
Парични наличности	591 687	444 539	(24,87%)
Общо пасиви	2 660 102	2 312 197	(13,08%)
Придобиване на имоти, машини и съоръжения (ИМС)	144 156	452 189	213,68%

1) Общо приходи за дейности пренос и съхранение

2) Общо приходи от оперативна дейност включват приходите от безвъзвезден природен газ за технологични нужди

3) ЕВИТДА – печалба преди лихви, данъци и амортизации;

4) ЕВИТ – печалба преди лихви и данъци;

5) ЕВТ – печалба преди данъци;

6) Оборотен капитал – Текущи активи минус текущи пасиви

През 2023г., „Булгартрансгаз“ ЕАД запазва тенденцията за ръст на приходите от лицензионни дейности, които достигат до 789 560 хил. лв. (ръст с 8,47% спрямо 2022 г.), в резултат на изпълнените инвестиционни проекти през последните 5 години. Това дава пряко отражение върху ЕВИТДА „Печалбата преди лихви, данъци и амортизация“, която се увеличава с 6,46% спрямо отчетената през предходната година и достига до 595 996 хил. лв.

Намалението на ЕВТ „Печалба преди данъци“ с 80 981 хил. лв., спрямо отчетения резултат през 2022 г., се дължи основно на отчетените през 2023 г. по-високи разходи за амортизации и обезценки със 71 933 хил. лв., както и на високите нива на щатския долар през 2022 г., които дават пряко отражение върху разликите във валутни курсови разлики (от положителна стойност в размер на 19 957 хил. лв. през 2022 г. в отрицателна стойност в размер на 12 535 хил. лв. през 2023 г.).

През 2023 г. Дружеството отчита ръст над 3 пъти в отчетените парични потоци за „Придобиване на имоти, машини и съоръжения“ (ИМС) в резултат на изпълнението на ключови проекти от общ интерес (ПОИ) 6.20.2 Разширение на подземно газохранилище „Чирен“ и (ПОИ) 6.8.3 Междусистемна газова връзка България-Сърбия (IBS) и заложили цели в инвестиционната програма на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Независимо от това, се отчита намаление в балансовата стойност на активите на Дружеството поради

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

натрупаната амортизация и обезценка на буферния газ, повлияна от промяната на цената на природния газ определена от КЕВР към 31.12.2023 г.

В същото време, в резултат на плащанията на главници към кредитни институции и отложени плащания към изпълнители, размерът на пасивите, съгласно отчета за финансовото състояние на „Булгартрансгаз“ ЕАД намалява с 347 905 хил. лв. (13,08%)

ПРИХОДИ, РАЗХОДИ И ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

3.1. Приходи. Анализ и динамика на структурата на приходите

Основните приходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД през периода 01.01-31.12.2023 г. са от лицензионните дейности пренос и съхранение на природен газ.

В табличен вид е представен сравнителен анализ на отчетните приходи през 2023 г. и 2022 г., както и динамиката на тяхното изменение.

В хил. лв.

Приходи от дейността	Отчет 01.01-31.12.2022 г.		Отчет 01.01-31.12.2023 г.		Изменение 2023 г./ 2022 г.	
	ст-ст	отн. тегло	ст-ст	отн. тегло	абс. ст-ст	в %
Приходи от пренос на природен газ	704 639	62,73%	763 353	79,64%	58 714	8,33%
Приходи от съхранение на природен газ	23 290	2,07%	26 207	2,73%	2 917	12,52%
Приходи от балансиране	165 696	14,75%	57 624	6,01%	(108 072)	(65,22%)
Приходи от безвъзмезден газ	217 838	19,39%	99 199	10,35%	(118 639)	(54,46%)
Други приходи от дейността	11 913	1,06%	12 095	1,26%	182	1,53%
Общо приходи от дейността	1 123 376	100,00%	958 478	100,00%	(164 899)	(14,68%)

През 2023 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД реализира общо приходи от дейността в размер на 958 478 хил. лв., които са със 164 899 хил. лв. (14,68%) по-малко спрямо отчетените през 2022 г.

В сравнение с 2022 г., отчетените приходи от пренос на природен газ за 2023 г. се увеличават с 58 714 хил. лв. (8,33 %) и с 2 917 хил. лв. (12,52 %) за дейност „Съхранение на природен газ“.

В общата структура на приходите, реализирани през 2023 г., най-голям дял заемат приходите за пренос на природен газ в размер на 763 353 хил. лв., с относителен дял в нетните приходи от продажби от 79,64%.

Във връзка с Правилата за балансиране на пазара на природен газ, „Булгартрансгаз“ ЕАД в качеството му на балансатор извършва търговско балансиране на пазара на природен газ, което представлява компенсиране на разликите между количеството природен газ, подадено от даден ползвател на газопреносната мрежа на входните точки, и количеството природен газ, изтеглено от този ползвател през изходните точки на мрежата. Задължението на балансатора е да покрива индивидуалните дисбаланси на ползвателите на газопреносните мрежи. Дружеството

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

реализира приходи от балансиране, съответстващи на балансовите зони на газопреносните мрежи на територията на Република България.

В тази връзка и в съответствие с „Входно-изходния“ тарифен модел са сключени договори за покупка и продажба на природен газ за балансиране с клиентите, като през периода 01.01-31.12.2023 г., Дружеството реализира приходи от балансиране в размер на 57 624 хил. лв. (6,01% от общите приходи от продажби). При съпоставка с 2022 г. се отчита намаление на приходите от балансиране със 108 072 хил. лв. (65,22%) в резултат на по-ниската цена на природен газ през 2023 г. спрямо 2022 г.

В рамките на приходите от дейността са осчетоводени и приходите от непаричното възнаграждение, получено от клиент, във връзка с договор за пренос на природен газ, които през 2023 г. са в размер на 99 199 хил. лв. (10,35% от общите приходи от продажби). Този газ се използва основно за гориво на компресорни станции по газопроводната система за пренос до границите със съседни държави и не носи реален приход на Дружеството. Приходите от непаричното възнаграждение под формата на безвъзмезден газ за 2023 г. са по-ниски спрямо тези през същия период на 2022 г., като намалението е със 118 639 хил. лв. или 54,46%.

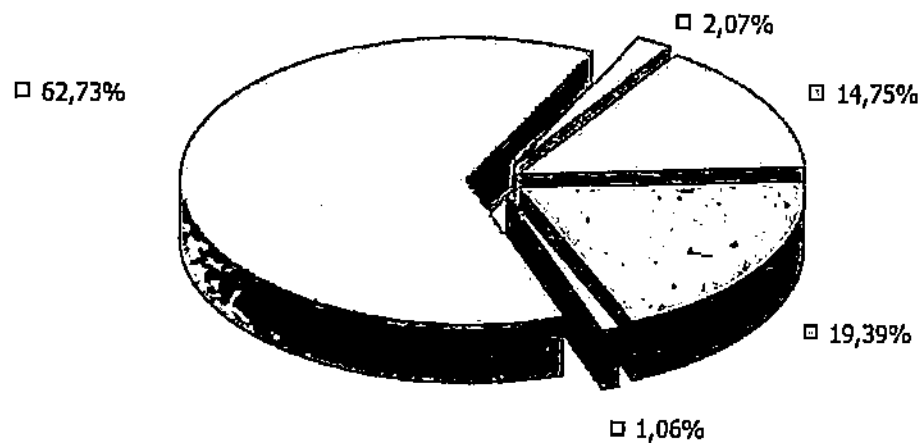
Другите приходи на Дружеството, които представляват 1,26% от общите приходи от продажби, са със 182 хил. лв. (1,53%) повече от реализираните през 2022 г. През 2023 г. са отчетени 12 095 хил. лв., а през 2022 г. – 11 913 хил. лв. По-високите „Други приходи“ през настоящата отчетна година се дължат основно на отчетените по-големи приходи от финансиране в размер на 9 359 хил. лв. (2022 г. – 6 540 хил. лв.).

Структурата на отчетените нетни приходи от продажби през 2023 г., съпоставени с тези през 2022 г., е представена на следващата графика:

Годишен индивидуален доклад за дейността

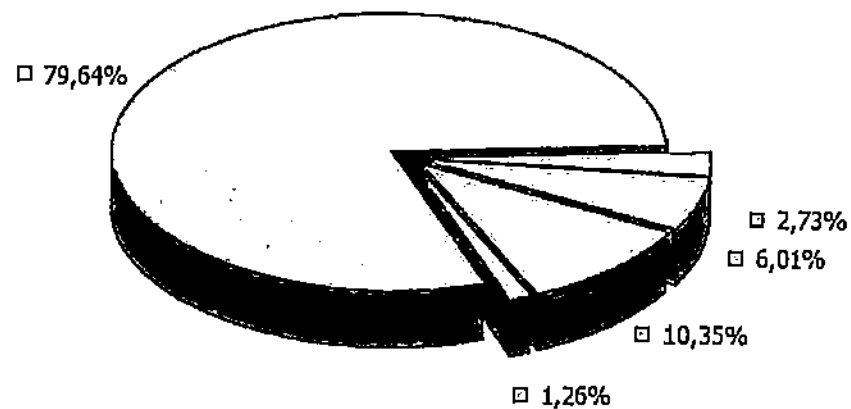
За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Приходи от дейността
01.01.-31.12.2022 г.

- Приходи от пренос на природен газ
- Приходи от съхранение на природен газ
- Приходи от балансиране

Приходи от дейността
01.01.-31.12.2023 г.

- Приходи от безвъзмезден газ
- Други приходи от дейността

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

3.2. Разходи. Анализ и динамика на структурата на разходите

В хил. лв.

Разходи за дейността	Отчет 01.01-31.12.2022 г.		Отчет 01.01-31.12.2023 г.		Изменение 2023 г. / 2022 г.	
	ст-ст	отн. тегло	ст-ст	отн. тегло	абс. ст-ст	в %
Технологични разходи	266 426	33,48%	133 835	20,08%	(132 591)	(49,77%)
Разходи за материали	11 567	1,45%	6 843	1,03%	(4 724)	(40,84%)
Разходи за външни услуги	15 078	1,89%	22 604	3,39%	7 526	49,91%
Разходи за амортизации	232 128	29,17%	304 061	45,62%	71 933	30,99%
Разходи за персонал	67 016	8,42%	69 728	10,46%	2 713	4,05%
Разходи за социално осигуряване	8 044	1,01%	8 043	1,21%	(1)	(0,01%)
Други разходи	42 409	5,33%	48 032	7,21%	5 623	13,26%
Промени в наличностите на готова продукция и незавършено производство	(17)	0,00%	(2)	(0,00%)	15	(88,74%)
Себестойност на природен газ, вложен за балансиране и продадените стоки	153 832	19,33%	67 143	10,07%	(86 689)	(56,35%)
Разход за обезценка на вземанията, фин. активи и мат. запаси	(784)	(0,10%)	6 256	0,94%	7 040	(897,96%)
Общо разходи	795 699	100,00%	666 543	100,00%	(129 156)	(16,23%)

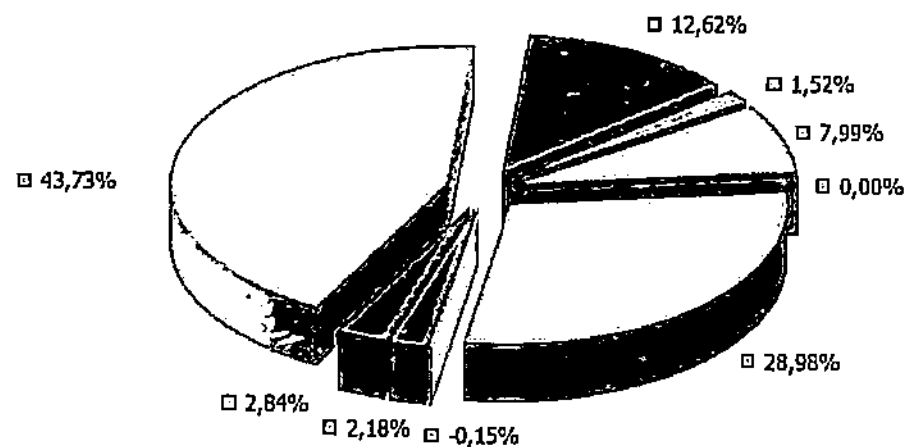
Отчетените общи разходи за дейността на „Булгартрансгаз“ ЕАД през 2023 г. са в размер на 666 543 хил. лв., което е с 129 156 хил. лв. (16,23%) по-малко спрямо 2022 г., като 45,62% от отчетените стойности представляват разходи за амортизации в размер на 304 061 хил. лв. и 0,94% разходи за обезценка на вземания, финансови активи и материални запаси.

Структурата на отчетените от „Булгартрансгаз“ ЕАД за разходите по икономически елементи през 2023 г., съпоставена със структурата на разходите през 2022 г., е представена на следващата графика:

Годишен индивидуален доклад за дейността

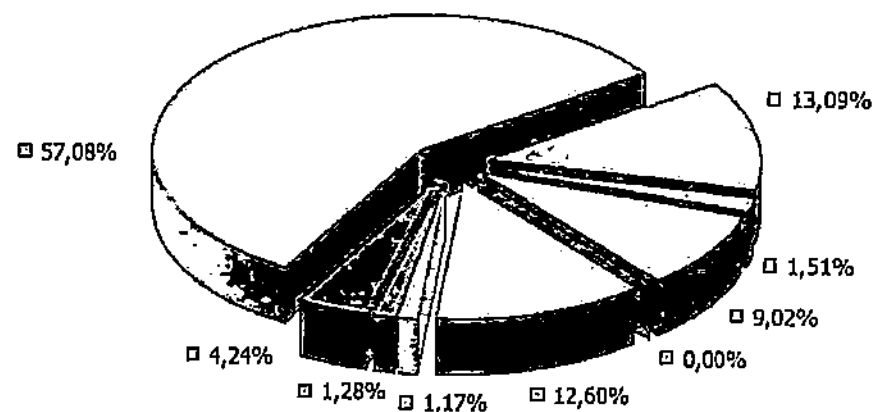
За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Разходи за дейността
01.01.-31.12.2022 г.

- Разходи за материали
- Разходи за амортизации
- Разходи за социално осигуряване
- Разходи за външни услуги
- Разходи за персонал

Разходи за дейността
01.01.-31.12.2023 г.

- Други разходи
- Промени в наличностите на готова продукция и незавършено производство
- Себестойност на природен газ, вложен за балансиране и продадените стоки
- Разход за обезценка на вземанията, фин. активи и мат. запаси

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

През 2023 г. се наблюдава намаление и на технологичните разходи, които възлизат на 133 835 хил. лв. и са със 132 591 хил. лв. (49,77%) по-малко от отчетените 266 426 хил. лв. през 2022 г., дължащо се на по-ниските технологични разходи за пренос на природен газ и по трите лицензи.

Отчетените разходи за материали през 2023 г. възлизат на 6 843 хил. лв. и представляват 1,03% от общите разходи за дейността, като бележат намаление с 4 724 хил. лв. (40,84%) спрямо 2022 г. Най-съществено е отчетеното намаление при разходите за електроенергия, вода и топлинна енергия с 4 114 хил. лв. (54,11%), разходи за основни материали с 315 хил. лв. (20,52%), разходи за гориво-смазочни материали с 302 хил. лв. (22,66%) и разходи за работно облекло с 44 хил. лв. (15,77%).

Разходите за външни услуги са в размер на 22 604 хил. лв. и представляват 3,39% от разходите на Дружеството, като е отчетено увеличение със 7 526 хил. лв. през 2023 г., сравнени с отчетените 15 078 хил. лв. през 2022 г., дължащо се преди всичко на по-високите разходи за инспекция на газопроводи, ремонти, охрана и отчетени разходи за присъединяване. От друга страна са отчетени по-ниски разходи за застраховки с 625 хил. лв. (14,14%), разходи за лабораторни изследвания със 79 хил. лв. (48,47%) и консултантски услуги със 70 хил. лв. или 18,57%.

Разходите за амортизация са в размер на 304 061 хил. лв. и представляват 45,62% от общите разходи на Дружеството. Увеличението им спрямо 2022 г. е със 71 933 хил. лв. (30,99%).

През 2023 г. разходите за персонал възлизат на 69 728 хил. лв., като се отчита увеличение с 2 713 хил. лв. (4,05%) при сравнение с 2022 г.

През 2023 г. отчетените разходи за социално осигуряване са в размер на 8 043 хил. лв. (2022 г.: 8 044 хил. лв.).

„Другите разходи за дейността“ на „Булгартрансгаз“ ЕАД са в размер на 48 032 хил. лв. и представляват 7,21% от общите разходи за дейността, като бележат увеличение с 5 623 хил. лв. (13,26%) при сравнение с 2022 г., когато те възлизат на 42 409 хил. лв. По-високите „Други разходи за дейността“ през 2023 г. се дължат основно на отчетеното увеличение при разходите за фонд „Сигурност на енергийната система“ с 3 082 хил. лв. (8,47%), а именно от 36 396 хил. лв. през 2022 г. на 39 478 хил. лв. през 2023 г. Отчетените разходи за брак на материални запаси са в размер на 2 778 хил. лв. и са с 1 568 хил. лв. (129,59%) по-високи спрямо отчетените 1 210 хил. лв. през 2022 г. По-високи спрямо 2022 г. са и отчетените разходи за акциз със 741 хил. лв. (52,37%), разходи за командировки с 206 хил. лв. (64,38%) и разходи за лицензионни такси със 141 хил. лв. или 52,22%.

Наблюдава се намаление на себестойността на природния газ, вложен за балансиране и продадените стоки с 86 689 хил. лв. (56,35%) в сравнение с отчетената през 2022 г., възлизаща на 153 832 хил. лв.

Към 31.12.2023 г. Дружеството отчита загуба от обезценка на материални запаси в размер на 5 075 хил. лв., разходи за обезценка на финансови активи на стойност от

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

1 206 хил. лв., както и обратно проявление на обезценка на инвестиция в съвместно контролирано предприятие в размер на 25 хил. лв.

3.3. Финансови приходи и разходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД

В хил. лв.

	Отчет 01.01.- 31.12.2022 г.	Отчет 01.01.- 31.12.2023 г.	Изменение 2023 г./2022 г.	
	ст-ст	ст-ст	абс. ст-ст	в %
Приходи от лихви	5 240	17 110	11 870	226,53%
Приходи от валутни курсови разлики	19 957	0	(19 957)	(100,00%)
Общо финансови приходи	25 197	17 110	(8 087)	(32,10%)
Разходи лихви	(37 506)	(61 955)	(24 449)	65,19%
Валутни курсови разлики нетно	0	(12 535)	(12 535)	N/A
Други финансови разходи	(325)	(493)	(168)	51,69%
Общо финансови разлики	(37 831)	(74 983)	(37 152)	98,21%
Нетни финансови (разходи)/приходи, признати в печалби и загуби	(12 634)	(57 873)	(45 239)	358,07%

Отчетените финансови приходи през 2023 г. на „Булгартрансгаз“ ЕАД в размер на 17 110 хил. лв. се дължат на оптималното използване на финансовия ресурс, чрез откриване на депозити, както и на реализирани приходи от предоставени обезпечения по дългосрочни договори за кредит.

Финансовите разходи през 2023 г. са в размер на 74 983 хил. лв., които се формират от начислени лихви по кредити и отчетени валутни курсови разлики през годината.

Приходите и разходите от валутни курсови разлики не представляват реален паричен разход, а счетоводно записване на изменението на стойността на наличните парични средства във валута, което е в резултат на промяна на курса на долара. Това преизчисление се извършва в края на всеки месец с цел коректно представяне на левовата равностойност на валутните средства.

Увеличението в размера на нетните финансови разходи на Дружеството от 12 634 хил. лв. на 57 873 хил. лв. се дължи основно на отчетените през 2023 г. валутни курсови разлики, както и на отчетените по-високи разходи за лихви по кредити в следствие на изменението на стойността на 1 м. EURIBOR, който индекс заедно със заложената надбавка формира разходите по сключените договори за кредит.

От извършения анализ на приходите и разходите следва изводът, че **приходите от дейността по трите лицензионни дейности покриват извършените от „Булгартрансгаз“ ЕАД разходи.**

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

3.4. Отчет за финансовото състояние

В хил. лв.

Отчет за финансовото състояние	Отчет 01.01-31.12.2022 г.		Отчет 01.01-31.12.2023 г.		Изменение 2023 г./ 2022 г.	
	ст-ст	отн. тегло	ст-ст	отн. тегло	абс. ст-ст	в %
Общо нетекущите активи	7 156 528	90,50%	6 820 287	92,11%	(336 241)	(4,70%)
Имоти, машини и съоръжения	7 123 301	90,08%	6 762 963	91,34%	(360 338)	(5,06%)
Нематериални активи	4 673	0,06%	6 116	0,08%	1 443	30,88%
Инвестиции в съвместно контролирани предприятия	27 823	0,35%	34 811	0,47%	6 988	25,12%
Дългосрочни вземания	189	0,00%	166	0,00%	(23)	(12,17%)
Дълг. вземания от свързани лица	42	0,00%	43	0,00%	1	2,38%
Инвестиции в дъщерни предприятия - ГХБ	500	0,01%	500	0,01%	0	0,00%
Предоставен облигационен заем на съвместно контролирано дружество	0	0,00%	15 688	0,21%	15 688	100,00%
Текущи активи	751 392	9,50%	584 144	7,89%	(167 248)	(22,26%)
Материални запаси	116 033	1,47%	109 713	1,48%	(6 320)	(5,45%)
Активи по договори	17 916	0,23%	4 787	0,06%	(13 129)	(73,28%)
Търговски и други вземания	16 440	0,21%	20 943	0,28%	4 503	27,39%
Вземания от свързани лица	7 233	0,09%	4 162	0,06%	(3 071)	(42,46%)
Вземания във връзка с данъци върху дохода	2 083	0,03%	0	0,00%	(2 083)	(100,00%)
Парични средства и еквиваленти	591 687	7,48%	444 539	6,00%	(147 148)	(24,87%)
в т.ч. обезпечение кредит и гаранции	330 024	4,17%	256 448	3,46%	(73 576)	(22,29%)
в т.ч. налични парични средства	261 663	3,31%	188 091	2,54%	(73 572)	(28,12%)
Общо активи	7 907 920	100,00%	7 404 431	100,00%	(503 489)	(6,37%)
Собствен капитал	5 247 818	66,36%	5 092 234	68,77%	(155 584)	(2,96%)
Нетекущи пасиви	1 939 688	24,53%	1 751 095	23,65%	(188 593)	(9,72%)
Отсрочени данъчни задължения	377 218	4,77%	326 813	4,41%	(50 405)	0,00%
Отсрочени приходи от финансиране	233 665	2,95%	239 162	3,23%	5 497	2,35%
Провизии	53 100	0,67%	53 715	0,73%	615	1,16%
Доходи на наети лица	9 383	0,12%	8 773	0,12%	(610)	(6,50%)
Дългосрочни заеми	810 044	10,24%	621 970	8,40%	(188 074)	(23,22%)
Задължения към свързани лица	27 404	0,35%	104 137	1,41%	76 733	280,01%
Търговски и други задължения	428 516	5,42%	396 448	5,35%	(32 068)	(7,48%)
Гаранции по договори	358	0,00%	77	0,00%	(281)	(78,49%)
Текущи пасиви	720 414	9,11%	561 102	7,58%	(159 312)	(22,11%)
Краткосрочни заеми	254 102	3,21%	284 958	3,85%	30 856	12,14%
Гаранции по договори	173 237	2,19%	147 903	2,00%	(25 334)	(14,62%)
Търговски и други задължения	66 306	0,84%	86 253	1,16%	19 947	30,08%
Пасиви по договори	183 195	2,32%	779	0,01%	(182 416)	(99,57%)
Доходи на наети лица	952	0,01%	952	0,01%	0	0,00%
Задължения към свързани лица	42 622	0,54%	39 559	0,53%	(3 063)	(7,19%)
Общо пасиви	2 660 102	33,64%	2 312 197	31,23%	(347 905)	(13,08%)
Общо собствен капитал и пасиви	7 907 920	100,00%	7 404 431	100,00%	(503 489)	(6,37%)

Към 31.12.2023 г. Дружеството притежава **общо активи** в размер на 7 404 431 хил. лв., като стойността им се е намалила с 503 489 хил. лв. (6,37%) спрямо отчетената към 31.12.2022 г. (7 907 920 хил. лв.).

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Нетекущите активи представляват 92,11% от общата стойност на активите на Дружеството. Стойността им към 31.12.2023 г. възлиза на 6 820 287 хил. лв. и се наблюдава намаление от 4,70% в общата стойност на нетекущите активи в сравнение със стойността им към 31.12.2022 г. (7 156 528 хил. лв.), което се дължи на по-ниската стойност на „Имоти, машини и съоръжения“, които заемат 91,34% от нетекущите активи и са в размер на 6 762 963 хил. лв. В сравнение със стойността им към 31.12.2022 г. те са по-малко с 360 338 хил. лв. (5,06%).

Отчетеното намаление при „Имоти, машини и съоръжения“ е в резултат на извършена амортизация, както и на направената през 2023 г. оценка за определяне пазарната стойност на буферния газ от лицензиран оценител. Методът, използван за оценка на справедливата стойност на този вид дълготраен материален актив, е разходен подход чрез метод на амортизираната възстановителна стойност. Справедливата стойност представлява новата възстановителна стойност и е сборна величина, съдържащи всички разходи по закупуване, доставка на място и въвеждане в експлоатация на активите, предмет на оценката. Новата възстановителна стойност е изчислена въз основа на цената на природния газ, определена от КЕВР към 31.12.2023 г.

Съществени активи, изградени и въведени в експлоатация през 2023 г.

- Междусистемна газова връзка България-Сърбия на българска територия на стойност 193 634 хил. лв.;
- Обвързка за работа в реверсивен режим на транзитен газопровод (ТГ 1) при компресорна станция „Лозенец“ и реконструкция на очистно съоръжение „Лозенец 1“ на стойност 7 267 хил. лв.;
- Преносен газопровод до Панагюрище и Пирдоп на стойност 41 296 хил. лв.;
- Подземно газово хранилище „Чирен“, подобект Газо-моторни компресори (ГМК) и технологична линия от ГМК до II-ри пясъчен демпфер на стойност 1 748 хил. лв.

Имоти, машини, съоръжения в процес на изграждане към 31.12.2023 г.

Основните обекти, които са в процес на изграждане към 31 декември 2023 г., са следните:

- Изграждане и въвеждане в експлоатация на ПГХ „Чирен“ – надземна част на стойност;
- Изграждане и въвеждане в експлоатация на обект: "Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“- сондажен фонд;
- Газопровод свързващ ПГХ „Чирен“ със съществуващата газопреносна мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД в района на с. Бутан, преизолиране и ремонт на участъци от газопреносната мрежа;

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

- Ремонт на Транзитен газопровод Ду 1000 за Република Турция в участъци между КС „Странджа“ и българо - турската граница.

Аванси за придобиване на активи

Авансите за придобиване на активи в общ размер на 181 926 хил. лв. (2022 г.: 49 184 хил. лв.) се отнасят основно до: предплатени суми по сключени договори за изграждане и въвеждане в експлоатация на профилактика на продуктивната зона на 5 броя сондажа E-22, E-23, E-24, E-51, E-70, договор за доставка на оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на ПГХ „Чирен“ – надземна част, договор за инвестиционно проектиране, доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на обект: Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“- сондажен фонд, договор за инвестиционно проектиране, доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на обект: Газопровод свързващ ПГХ „Чирен“ със съществуващата газопреносна мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД в района на с. Бутан, преизолиране и ремонт на участъци от газопреносната мрежа.

Съществена част от нематериалните активи на Дружеството, придобити през 2023 г., представляват софтуерни продукти, предназначени за обезпечаване работата на технологични обекти от газопреносната система в нововъведения в експлоатация участък Междусистемна газова връзка България - Сърбия на българска територия и софтуерни продукти за обезпечаване на административните процеси в Дружеството.

През 2023 г. балансовата стойност на **„Нематериалните дълготрайни активи“** се увеличава с 1 443 хил. лв. (30,88%) – от 4 673 хил. лв. към 31.12.2022 г. на 6 116 хил. лв. към 31.12.2023 г.

Като част от нетекущите активи на Дружеството е представен предоставеният през 2023 г. подчинен облигационен заем на два транша на „Газтрейд“ С.А. като всяко записало лице от акционерите по Подчинения облигационен заем получава сертификат за 4 160 000 облигации с номинална стойност на всяка облигация от 1 евро първи транш и сертификат за 4 160 000 облигации с номинална стойност на всяка облигация от 1 евро по втори транш. Всяко Записало лице по SBL е превело пропорционална сума за записаните облигации в размер на 8 320 хил. евро по посочената проектна сметка на Емитента „Газтрейд“ С.А. в Национална банка на Гърция. Емитентът изплаща главницата най-късно до 31.12.2032 г.

Към 31.12.2023 г. Дружеството отчита вземания по предоставен облигационен заем на съвместно контролирано дружество в размер на 15 688 хил. лв.

Към 31.12.2023 г. балансовата стойност на **„Инвестиции в съвместно контролирани предприятия“** е в размер на 34 811 хил. лв.

В нетекущите активи, в перо **„Инвестиции в съвместно контролирани предприятия“**, е включена стойността на придобитите 3 203 акции от капитала на „Булгартел“ АД на обща стойност 3 256 хил. лв., които са записани и в акционерния капитал на Дружеството. Акциите представляват 50 % от акционерния капитал на „Булгартел“ АД.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Към 31.12.2023 г. е направена оценка на инвестицията на „Булгартрансгаз“ ЕАД в „Булгартел“ АД от лицензиран оценител, като нейната цел е да се изрази становище за пазарната стойност на собствения капитал на „Булгартел“ АД.

При формирането на пазарната стойност на инвестицията е използвана комбинация от три подхода – приходен подход, пазарен подход и разходен подход.

На база експертната оценка, Дружеството е преценило, че балансовата стойност на оценката не надвишава възстановимата стойност на инвестицията и в резултат на това е признало обратно проявление на загуба от обезценка в размер на 25 хил. лв.

Към 31.12.2023 г. балансовата стойност на инвестицията в „Булгартел“ ЕАД е нейната възстановима стойност в размер на 930 хил. лв. (31.12.2022 г.: 905 хил. лв.)

В изпълнение на решение на Министерски съвет от 08.01.2020 г., „Булгартрансгаз“ ЕАД придоби акционерно участие в „Газтрейд“ С.А. в размер на 20 % от капитала му.

На 28.01.2021 г. е финализирана сделката за придобиване на акционерно участие в „Газтрейд“ С.А. в размер на 20% от капитала му от „Булгартрансгаз“ ЕАД и на същата дата „Булгартрансгаз“ ЕАД е вписан като акционер в книгата на акционерите на „Газтрейд“ С.А.

На 27.01.2022 г. на Общото събрание на акционерите на „Газтрейд“ С.А. в Атина, е одобрено единодушно окончателно инвестиционно решение за изграждане на терминала за втечен природен газ в Александруполис, Гърция, като по този начин се даде начало на реализацията на проекта.

Към 31.12.2023 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД притежава 962 200 поименни акции с номинална стойност 5,00 евро всяка и е предоставил подчинен облигационен заем на стойност 8 320 хил. евро. Всяко Записало лице по Подчинения облигационен заем получава сертификат за 8 320 000 облигации с номинална стойност на всяка облигация от 1 евро. Всяко Записало лице по SBL е превело пропорционална сума за записаните облигации в размер на 8 320 хил. евро по посочената проектна сметка на Емитента „Газтрейд“ С.А. в Национална банка на Гърция.

Към 31.12.2023 г. е направена оценка на инвестицията на „Булгартрансгаз“ ЕАД в „Газтрейд“ С.А. от лицензиран оценител, като нейната цел е да се определи справедливата стойност на инвестицията към датата на финансовия отчет. Съгласно оценителския доклад, справедливата стойност на 20 % от собствения капитал на „Газтрейд“ С.А. към 31.12.2023 г. е в размер на 25 680 хил. евро, което при регистрирани 962 200 дяла се отразява в 26,69 евро стойност на една акция (дял).

Балансовата стойност на инвестицията на „Булгартрансгаз“ ЕАД в „Газтрейд“ С.А. към 31.12.2023 г. е в размер на 33 881 хил. лв.

Като част от нетекущите активи, в перо **„Инвестиции в дъщерни предприятия“**, е включена инвестицията в регистрираната от Дружеството дъщерна компания „Газов Хъб Балкан“ ЕАД в размер на 500 хил. лв. Към настоящия момент „Булгартрансгаз“ ЕАД притежава 100 % от акциите.

Към 31.12.2023 г. балансовата стойност на **„Дългосрочните вземания“** е 166 хил. лв. и представляват внесени гаранционни депозити от Дружеството и предплатени разходи за абонаментно обслужване.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Към 31.12.2023 г. **текущите активи** са в размер на 584 144 хил. лв., от които „Материални запаси“ – 109 713 хил. лв., „Търговски и други вземания“ в размер на 20 943 хил. лв., „Вземания от свързани лица“ – 4 162 хил. лв. и „Парични средства и еквиваленти“ – 444 539 хил. лв., от които 256 448 хил. лв. са парични средства предоставени като обезпечение по банкови заеми и гаранции.

Като част от текущите активи са и „Активи по договори“, които към 31.12.2023 г. са в размер на 4 787 хил. лв. и възникват в резултат на предоставени услуги през месец декември на 2023 г., за които „Булгартрансгаз“ ЕАД има право на възнаграждение, но издаването на фактура се извършва в месеца, следващ отчетния, съгласно клаузите на сключените договори с контрагентите.

Стойността на текущите активи към 31.12.2023 г. се е намалила спрямо стойността им към 31.12.2022 г. със 167 248 хил. лв. (22,26%). Намалението на стойността на текущите активи се дължи основно на по-ниската балансова стойност на „Паричните средства предоставени като обезпечение“ и на стойността на „Парични средства и еквиваленти“, чието общо намаление е със 147 148 хил. лв. (24,87%), както и на отчетените по-малко „Активи по договори“ с 13 129 хил. лв. (73,28%).

Вземания от свързани лица

Вземанията от свързани лица на „Булгартрансгаз“ ЕАД (дългосрочни и краткосрочни вземания) възлизат на 4 205 хил. лв. към 31.12.2023 г., като абсолютна стойност, бележат намаление с 3 070 хил. лв. (42,20%) спрямо отчетените към 31.12.2022 г. – 7 275 хил. лв.

Стойността на дългосрочните вземания от свързани лица се увеличава от 42 хил. лв. към 31.12.2022 г. на 43 хил. лв. към 31.12.2023 г. Краткосрочните вземания от свързани лица са намалели от 7 233 хил. лв. към 31.12.2022 г. на 4 162 хил. лв. към 31.12.2023 г., като е отчетен спад от 42,46%.

Основна част от търговските вземанията от свързани лица е дължима от „Булгаргаз“ ЕАД във връзка с услуги по пренос, съхранение и балансиране на природен газ, които са платени в рамките на обичайната търговска практика на Дружеството и според договорените условия с клиента.

Собственият капитал на Дружеството към 31.12.2023 г. е в размер на 5 092 234 хил. лв. и се е намалил със 155 584 хил. лв. (2,96%) спрямо отчетения към 31 декември 2022 г., което се дължи на отчетеното намаление в стойността на преоценъчния резерв.

Към 31.12.2023 г. размерът на преоценъчния резерв е 2 659 808 хил. лв. (2022 г.: 3 170 038 хил. лв.). Съгласно политиката на Дружеството, преоценъчният резерв се разпределя към неразпределена печалба ежегодно на база отчетените разходи за амортизация на преоценъчния резерв. Отписването на преоценъчен резерв в неразпределена печалба за 2023 г. е в размер на 143 524 хил. лв. (2022 г.: 84 524 хил. лв.).

Освен това към 31.12.2023 г. Дружеството е признало загуба от обезценка на буферен газ в размер на 407 451 хил. лв., чиято обезценка е за сметка на преоценъчния резерв.

Към 31.12.2023 г. натрупаната неразпределена печалба е в размер на 914 392 хил. лв. включваща печалба за периода в размер на 210 584 хил. лв.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Към 31.12.2023 г. размерът на регистрирания капитал е 1 414 786 хил. лв., като същият е увеличен спрямо стойностите му към 30.06.2021 г., когато той е в размер на 1 225 519 хил. лв. Извършеното увеличение е в резултат на взето решение по т. I.2. от Протокол № 60-2021/09.11.2021 г. на Съвета на директорите на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД за увеличение на капитала на „Булгартрансгаз“ ЕАД, по реда на чл. 197 от Търговския закон във връзка с чл.15, ал.1 от Устава на „Булгартрансгаз“ ЕАД, със 189 267 109 лв., представляващ неразпределена печалба от предходни години чрез издаване на 189 267 109 лв. нови обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност в размер на 1 (един) лев всяка. Увеличението на капитала на Дружеството е одобрено от Министъра на енергетиката на Република България с Протокол № Е-РД-21-39/26.11.2021 г. в качеството си на упражняващ правата на държавата като едноличен собственик на капитала на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД.

Нетекущите задължения към 31.12.2023 г. бележат намаление със 188 593 хил. лв. (9,72%) спрямо отчетените към 31.12.2022 г. – от 1 939 688 хил. лв. на 1 751 095 хил. лв. към 31.12.2023 г., което се дължи на по-ниската отчетена стойност на „Задължения към кредитни институции“, както и на по-ниската стойност на „Търговски и други задължения“.

Към 31 декември 2023 г. „Търговски и други задължения“ са в размер на 396 448 хил. лв. Основната част от търговските задължения на Дружеството са свързани с извършените дейности по проект „Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД паралелно на северния (магистрален) газопровод до българо – сръбската граница“ – етап „Линейна част“ с дължина 474 км, дължими към Обединение „Консорциум Аркад“.

Към 31 декември 2023 г. дългосрочните задължения към кредитни институции са в размер на 621 970 хил. лв. и са в следствие на проведена процедура за избор на изпълнители на финансова услуга „Финансиране“, т.е. банково финансиране под формата на кредит за финансиране на оперативни и инвестиционни разходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД, която е в изпълнение на Решение по т.6.3. и т.6.4. от Протокол №460/08.07.2020 г. на Управителния съвет, одобрено с Решение по т.1.3 и т.1.4. от Протокол №27/09.07.2020 г. от Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Такава процедура бе проведена и през първо тримесечие на 2021 г. в изпълнение на Решение по т.8.1. от Протокол №506/02.02.2021 г. на Управителния съвет, одобрено с Решение по т.1.1 от Протокол №6/05.02.2021 г. от Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Получените от „Булгартрансгаз“ ЕАД кредити са предназначени за покриване на инвестиционни разходи на Дружеството във връзка с реализацията на мащабни инвестиционни проекти.

Кредитите са обезпечени с парични средства под формата на депозит в размер на 20 % от усвоената и непогасената част от кредита.

На 06.07.2022 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД получи заем от „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД в размер на 37 865 хил. лв., със срок на действие до 30 юни 2026 г., свързан с целево финансиране на възложени задължения към обществото на „Булгартрансгаз“ ЕАД от Министъра на енергетиката, със Заповед № Е-РД-16-113/24.02.2022 г. и Заповед № Е-РД-16-219/06.04.2022 г. Задълженията към 31.12.2023 г. по получения заем са в размер 27 280 хил. лв.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

На 25.01.2023 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД и „ИНГ Банк“ Н.В. сключиха договор за дългосрочен кредит в размер на 49 072 хил. евро за финансиране и рефинансиране на инвестиционни разходи за изпълнение на дейности, свързани с Проект от Общ интерес за Европейския съюз (ПОИ) 6.8.3 Междусистемна газова връзка България-Сърбия (IBS) Във връзка с посочения договор на 25.01.2023 г. беше сключено гаранционно споразумение между Република България (Гарант) и „ИНГ Банк“ Н.В.

На 17.02.2023 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД и „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД сключиха Договор за заем с предмет финансиране изпълнението на обществена поръчка с наименование „Устройствено планиране, инвестиционно проектиране, доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на строеж: Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“ – сондажен фонд в размер на 65 157 хил. лв. На 07.04.2023 г. Дружествата сключиха Анекс 1 към Договор за заем, с който се променя размера на заема на 87 527 хил. лв.

Отсрочените приходи от финансиране се отнасят до нетекущи активи, чието придобиване и/или изграждане се финансира частично от външни организации. Съществената част от активите, обект на финансиране, са част от инвестиционната програма на Дружеството и към датата на финансовия отчет са въведени в експлоатация. Освен това, на Дружеството са предоставени и средства за финансиране на активи, които все още са в процес на изграждане.

Балансовата стойност на отсрочените приходи от финансиране е 239 162 хил. лв. и е с 5 497 хил. лв. (2,35%) по-висока спрямо стойността им към 31.12.2022 г.

Получените финансираня през 2022 г. и 2023 г. са както следва:

- На 01 април 2019г. с финансиращата институция INEA е подписано грантово споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ENER/M2018/1749550 за изпълнение на Действие с номер 6.8.2-0034-BG-W-M-18 „Строителни работи в рамките на ПОИ 6.8.2 „Рехабилитация, модернизация и разширяване на българската преносна система - Фаза 2“ с очаквана обща стойност в размер на 67 961 хил. евро. Размерът на гранта е 40 % от стойността на Действието – до 27 185 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 5 714 хил. евро авансово плащане. На 29.04.2020 г. са получени 286 хил. евро допълнително авансово плащане. На 15.04.2021 г. са получени 3 653 хил. евро допълнително авансово плащане. На 02.12.2021 г. са получени 9 418 хил. евро междинно плащане по проекта, което се отнася за разходи направени в периода 2019-2020 г. На 05.04.2022 г. са получени 1 221 хил. евро допълнително авансово плащане, с които общата сума на получените към 30.06.2022 г. авансови и междинни плащания възлиза на 20 291 хил. евро. През м. август 2023 г. е CINEA одобри финалния технически и финансов отчет по споразумението. На 10.08.2023 г. са получени 6 893 хил. евро балансово плащане. Общият размер на полученото финансиране към датата на изготвяне на финансовия отчет възлиза на 27 185 хил. евро. Грантовото споразумение е изпълнено и всички плащания по него са приключени.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

- На 07 октомври 2020 г. по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 (ОПИК) е подписан административен договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16RFOP002-4.003-0001-C01 за проект с наименование „Завършване на подготвителни дейности, необходими за начало на строителството на Междусистемната газова връзка България – Сърбия“, с очаквана обща стойност на разходите в размер на 9 240 хил. лв. Размерът на безвъзмездната финансова помощ е до 5 469 хил. лв. Към датата на изготвяне на финансовия отчет не са получавани плащания по договора. На 23.01.2023 г. са получени 1 374 хил. лв. второ междинно плащане по договора за безвъзмездна финансова помощ.;
- На 11 декември 2020 г. с финансиращата институция INEA е подписано грантово споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ENER/M2020/2247243 за изпълнение на Действие с номер 6.8.3-0013-BG-W-M-20 „ПОИ 6.8.3 Междусистемна газова връзка България – Сърбия (IBS) - строителни дейности“ с очаквана обща стойност на разходите в размер на 76 674 хил. евро. Размерът на гранта е 36% от стойността на Действието – до 27 603 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 13 801 хил. евро авансово плащане или 50% от стойността на финансирането. Грантовото споразумение е със срок за изпълнение до 29.12.2023 г.
- На 22.06.2022 г. с Европейската изпълнителна агенция по климат, инфраструктура и околна среда (CINEA) е подписано грантово споразумение за съфинансиране на разширението на ПГХ „Чирен“ със следните идентификационни номер и наименование: Проект 101069718 — 6.20.2-BG-W-M-21-Разширение на ПГХ „Чирен“. Общата стойност на разходите, съгласно решението на ЕК за одобрение на финансирането е в размер на 155 820 хил. евро. Размерът на безвъзмездната финансова помощ е 50% от стойността по Грантовото споразумение - до 77 910 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 38 955 хил. евро авансово плащане или 50% от стойността на финансирането. Грантовото споразумение е със срок за изпълнение до 07.03.2025 г.

Към 31.12.2023 г. са отчетени провизии в размер на 53 715 хил. лв., представени като част от нетекущите задължения на Дружеството в следствие на имуществена санкция, наложена от Европейската комисия на „Булгартрансгаз“ ЕАД по дело AT.39849 БЕХ-газ, на стойност 25 689 хил. евро. На 25-ти октомври 2023 г. Общият съд на Европейския съюз в Люксембург се произнесе с крайно решение на първа инстанция за отмяна на решението на Европейската комисия по дело COMP/B1/AT.39849 – BEN gas. В тази връзка бе освободена предсрочно банкова гаранция в размер на 25 689 хил. евро издадена по нареждане на „Булгартрансгаз“ ЕАД в полза на ЕК, като вече Дружеството не генерира разходи за нейното обслужване. Провизиите в размер на 53 715 хил. лв. продължават да се отчитат в следствие на обжалване на решението на Европейската комисия.

Към 31.12.2023 г. е отчетено намаление на балансовата стойност на „Гаранции по договори“ с 281 хил. лв. (78,49%) спрямо отчетената към 31.12.2022 г. - в размер на 358 хил. лв.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Текущите задължения по отчетни данни към 31.12.2023 г. са в размер на 561 102 хил. лв. и са по-малко със 159 312 хил. лв. (22,11%) в сравнение с отчетените към 31.12.2022 г. (720 414 хил. лв.).

Към 31 декември 2023 г. краткосрочните задължения на „Булгартрансгаз“ ЕАД към кредитни институции са в размер на 284 958 хил. лв., които са в следствие на гореспоменатите процедури за избор на изпълнители на финансова услуга „Финансиране“.

Към 31.12.2023 г. балансовата стойност на „Търговски и други задължения“ е в размер на 86 253 хил. лв., които в по-голямата си част представляват задължения към доставчици.

Към 31 декември 2023 г. Дружеството отчита краткосрочни пасиви по договори в размер на 779 хил. лв. (183 195 хил. лв. към 31.12.2022 г.), които са възникнали в резултат на получени аванси от контрагенти на Дружеството по договори за присъединяване към газопреносната мрежа.

„Гаранции по договор“, като част от текущите задължения, се намаляват спрямо 2022 г. (с 25 334 хил. лв.) и към 31.12.2023 г. са в размер на 147 903 хил. лв. Основната част от задълженията по получени гаранции на Дружеството представляват:

- гаранции - задържани суми по договори за строителство, които се изплащат в зависимост от етапа на изпълнение на обектите съгласно клаузите на договора;
- суми за гарантиране плащанията по Договори за съхранение и по Договори за достъп и пренос на природен газ, които всеки ползвател на услугата е длъжен да внесе като обезпечение по заявките за капацитет и достъп;
- суми за обезпечение на плащанията за покупка и продажба на природен газ за балансиране;
- суми за обезпечение на плащанията за покупка и продажба на природен газ за балансиране на платформа за търговия на природен газ.

Задълженията към свързани лица (текущи и нетекущи) са в размер на 143 696 хил. лв. (104 137 хил. лв. дългосрочни задължения и 39 559 хил. лв. краткосрочни). Те са увеличени със 73 670 хил. лв. (105,20 %) спрямо размера им към 31.12.2022 г.

Основната част от задълженията към свързани лица на Дружеството са дължими към „Булгаргаз“ ЕАД и към „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД. Към „Булгаргаз“ ЕАД са свързани с възникнали задължения за покупка на природен газ за балансиране и получени гаранционни депозити, изискани от Дружеството като част от механизмите за управление на кредитния риск при реда и условията на Методиката за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране.

3.5. Отчет за паричните потоци

През 2023г. Дружеството отчита парични потоци за „Придобиване на имоти, машини и съоръжения в размер на 452 189 хил. лв., от които 198 359 хил. лв. са от усвоени нови заеми и отпуснати грантове.

С генерираната разлика (452 076 хил. лв.) между отчетените постъпления от търговски

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

контрагенти и оперативни разходи, както и със собствени парични средства, „Булгартрансгаз“ ЕАД успява да покрие останалата част от инвестиционната си програма, както и да извърши плащания по главници и лихви към търговски контрагенти и получени заеми, съгласно погасителните планове.

3.6. Финансови показатели

Финансови показатели	Отчет 01.01-31.12.2022 г.	Отчет 01.01-31.12.2023 г.
Коефициенти на ликвидност		
Обща ликвидност	1,04	1,04
Бърза ликвидност	0,88	0,85
Абсолютна ликвидност	0,82	0,79
Коефициенти на рентабилност		
Рентабилност на приходи от продажби	0,31	0,25
Рентабилност на разходите	0,49	0,38
Рентабилност на собствения капитал	0,05	0,04
Рентабилност на ДМА	0,04	0,03
Рентабилност на активите	0,04	0,03
Коефициенти на ефективност		
Коефициент на ефективност на приходите	0,64	0,64
Коефициент на ефективност на разходите	1,38	1,32
Обръщаемост на ДМА	0,13	0,13
Обръщаемост на активите	0,11	0,12
Коефициенти на финансова автономност		
Коефициент на задлъжнялост	0,51	0,45
Коефициент на финансова автономност	2,16	2,46
Коефициент на финансиране на дълготрайните активи	0,97	0,97
Коефициент на финансиране на краткотрайните активи	9,25	11,31

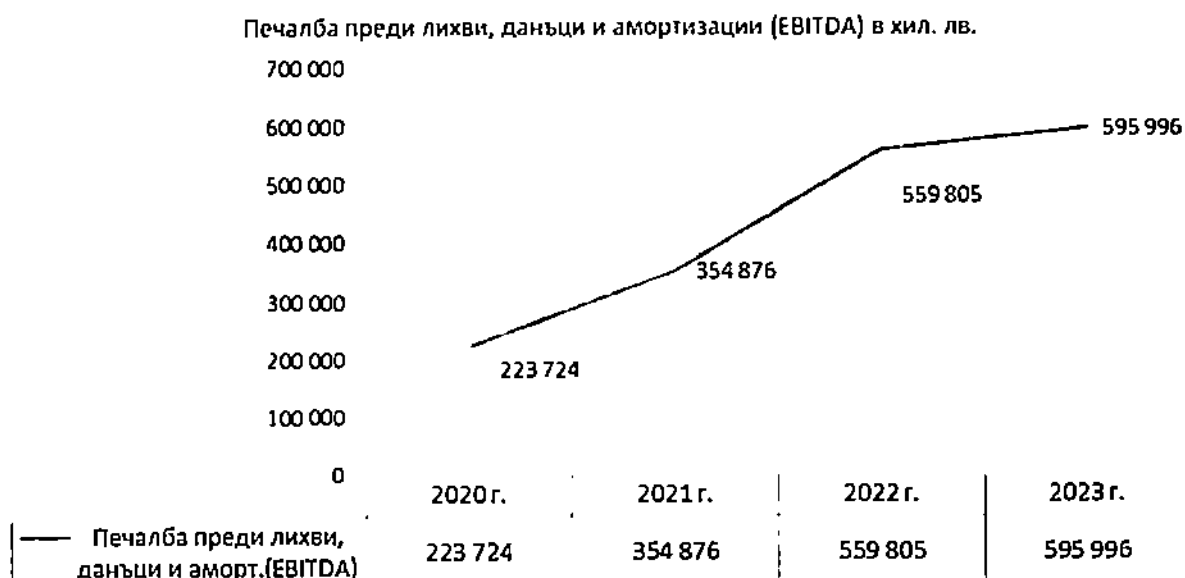
- Коефициентът на обща ликвидност към 31.12.2023 г. е 1,04 и показва колко лева от краткотрайните активи се падат на един лев текущо задължение. Високият коефициент на обща ликвидност осигурява по-добри възможности за погасяване на текущи задължения.
- Коефициентът на бърза ликвидност към 31.12.2023 г. е 0,85 и показва нивото на най-ликвидната част от краткотрайните активи към краткосрочните задължения.
- Коефициентът на рентабилност на приходите от продажби (печалба преди данъци/ нетен размер на приходите от продажби), към 31.12.2023 г. е 0,25 и показва, че всеки 1 лев приходи, носи съответно 0,25 лв. печалба.
- Коефициентът на ефективност на разходите (приходи/ разходи) е 1,32 и показва, че при 1 лев разходи са реализирани 1,32 лв. приходи през 2023 г.
- Коефициентът на финансова автономност към края на 31.12.2023 г. е 2,46 и показва степента на финансова независимост от ползване на чужди средства. Стойности на коефициента над 1-ца показват добра финансова автономност.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

- Коефициентът на задлъжнялост показва степента на зависимост на Дружеството от своите кредитори за уреждане на задълженията си. Коефициентът определя колко задължения са отчетени на 1 лв. собствен капитал. Към 31.12.2023 г. са отчетени 0,45 лв. задължения на 1 лв. собствен капитал.
- Коефициентът на финансиране на дълготрайните активи показва каква част от дълготрайните активи се финансира за сметка на постоянния капитал. Стойността му към 31.12.2023 г. е 0,97 и показва, че Дружеството има наличен нетен оборотен капитал.
- Коефициентът на финансиране на краткотрайните активи на Дружеството е 11,31 към 31.12.2023 г. и дава представа за частта на краткотрайните активи, която е формирана от собствени оборотни средства.

3.7. Финансов резултат

В резултат на извършените инвестиционни дейности по разширението и поддръжката на газопреносната инфраструктура през последните години, „Булгартрансгаз“ ЕАД отчита рязко покачване на EBITDA през 2022 г., което се запазва и през 2023 г., когато достига своите най-високи стойности в размер на 595 996 хил. лв.

Общото финансово състояние към 31.12.2023 г. се запазва добро поради постигнатия добър финансов резултат.

Представеният анализ показва, че „Булгартрансгаз“ ЕАД изпълнява и е в състояние безпроблемно да продължи да изпълнява задълженията си, произтичащи от чл. 170 от Закона за енергетика за осигуряване на единно управление и надеждно функциониране на газопреносната мрежа, осигуряване на преноса на природен газ, както и поддръжане и развитие на газопреносната мрежа.

4. ПРЕГЛЕД НА РИСКОВЕТЕ, НА КОИТО Е ИЗЛОЖЕНО ДРУЖЕСТВОТО

Управление на финансовия риск

Преглед

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Общи положения за управление на риска

Управителният съвет носи отговорността за установяване и управление на рисковете, пред които е изправено Дружеството. Политиката на Дружеството за управление на риска е развита така, че да идентифицира и анализира рисковете, с които се сблъсква Дружеството, да установява лимити за поемане на рискове и контроли, да наблюдава рисковете и съответствието с установените лимити. Тези политики подлежат на периодична проверка с цел отразяване на настъпили изменения в пазарните условия и в дейността на Дружеството. Дружеството, чрез своите стандарти и процедури за обучение и управление, цели да развие конструктивна контролна среда, в която всички служители разбират своята роля и задължения.

Кредитен риск

Кредитният риск е рискът едната страна по финансовия инструмент да не успее да изпълни задължението си и по този начин да причини загуба на другата. Кредитният риск за Дружеството се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент не успее да изпълни своите договорни задължения.

Дружеството е изложено на кредитен риск в случай, че клиентите не изплатят своите задължения. Кредитното качество на клиентите се оценява като се вземат предвид финансово състояние, минал опит, допълнителни договорености и други фактори.

С цел управление и ограничаване на кредитния риск от дейността балансиране, Дружеството предприема мерки, като налага конкретни договорни изисквания, които включват задължения за осигуряване и поддържане на финансово обезпечение под формата на гаранционен депозит по банкова сметка или предоставяне на неотменима и безусловна банкова гаранция в полза на Дружеството или корпоративна гаранция (поръчителство), платима на Дружеството. Възможно е „Булгартрансгаз“ ЕАД в качеството си на оператор да наложи ограничения на обема на извършвани търговски сделки на виртуална търговска точка до размер, гарантиран с финансово обезпечение както и да предприема други мерки, които да доведат до ограничаване на кредитния риск от дейността балансиране.

Преносната стойност на финансовите активи, нетно от загубите от обезценки, представя в максимална степен кредитния риск, на който Дружеството е изложено.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът Дружеството да не може да изпълни финансовите си задължения, тогава когато те станат изискуеми. Политиката в тази област е насочена към гарантиране наличието на достатъчно ликвидни средства, с които да бъдат обслужени задълженията, когато същите станат изискуеми, включително в извънредни и непредвидени ситуации.

Тъй като характерът на дейността на Дружеството е свързан с регулярен пренос и съхранение на природен газ, контролът на ликвидния риск се състои главно във:

- внимателно планиране на всички входящи и изходящи парични потоци, базирано на месечни прогнози;
- условия на плащане по сделки със свързани лица и клиенти, които се извършват в рамките на един месец.

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на Дружеството или стойността на неговите инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да се контролира експозицията към пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвръщаемостта.

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск при покупки и/или продажби, деноминирани във валута, различна от функционалната валута на Дружеството. Дружеството осъществява основно сделки в лева и евро във връзка с получените технически и други услуги. Валутният риск за тези покупки, свързан с възможни колебания в курса на чуждестранната валута, е минимален поради наличие на фиксиран обменен курс на еврото към лева, определен от БНБ. Дружеството осъществява и сделки в щатски долари, поради което се отчита съществуването на валутен риск, свързан с колебанията на курса на щатския долар.

Лихвен риск

Банковите заеми на Дружеството са с плаващ лихвен процент, който се формира от фиксиран процент плюс надбавка, която е променлива компонента на база 1m Euribor.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

5. ИЗПЪЛНЕНИ ДЕЙНОСТИ ПО ИНВЕСТИЦИОННАТА, ПРЕДИНВЕСТИЦИОННАТА И ЕКСПЛОАТАЦИОННА ПРОГРАМИ

Инвестиционната програма има за цел да подпомага със специфични и конкретни мерки реализирането на политиката на комбинирания газов оператор. Чрез инвестиционните си програми „Булгартрансгаз“ ЕАД гарантира условия за устойчиво развитие на пазара на природен газ в България, сигурността и надеждността на газопреносната система, включително пренос и на инфраструктурата за съхранение на природен газ и интеграцията към европейския единен газов пазар.

Общият размер на усвоените средства през 2023 г. по годишни програми за Прединвестиционна подготовка, Инвестиции и Експлоатационна поддръжка за 2023 г. са в размер на 374 990 хил. лв. Тяхното разпределение по програми, лицензионни дейности и предназначение е следното:

хил. лв. без ДДС

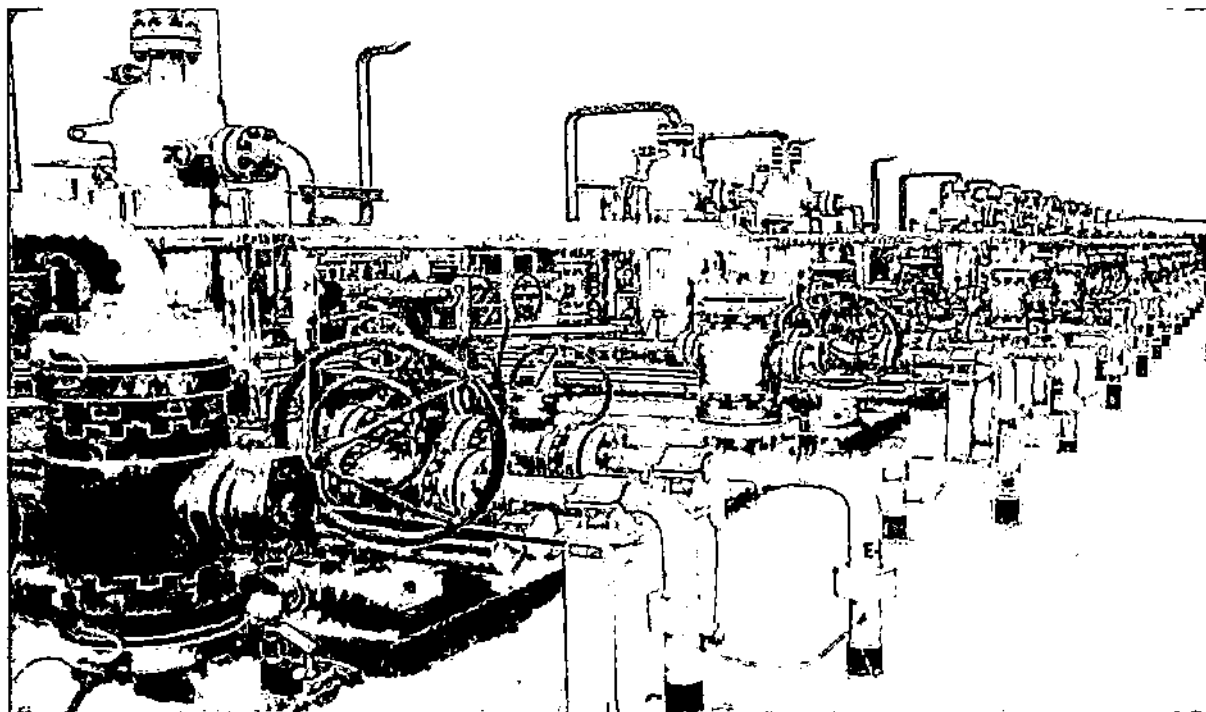
Програма / Раздел / Лицензионна дейност	Отчет за периода 01.01-31.12.2023 г. към 31.12.2023 г. по Актуализация 2
ОБЩО Годишни програми за Прединвестиционна подготовка, Инвестиции и Експлоатационна поддръжка:	374 990
ОБЩО Годишна програма за Прединвестиционна подготовка:	0
ОБЩО Годишна програма за Инвестиции:	356 801
РАЗДЕЛ I.1 - Изграждане на нови обекти	335 690
РАЗДЕЛ I.2 – Реконструкция, рехабилитация и основни ремонти на ДМА	17 982
РАЗДЕЛ I.3 - Доставка на машини и оборудване	3 129
ОБЩО Годишна програма за Експлоатационна поддръжка:	18 189
РАЗДЕЛ II.1 - Текущи инспекции, ремонти и поддръжка	12 840
РАЗДЕЛ II.2 - Доставка на материали и консумативи	5 349

6. ОСНОВНИ ПРОЕКТИ НА ДРУЖЕСТВОТО

През 2023 г. продължи работата по осъществяването на основните проекти за разширение и поддържане на мрежите и съоръженията за пренос и съхранение на природен газ, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Продължава и работата по планиране и развитие на проекти за повишаване на капацитетите в точки на междусистемно свързване в рамките на Вертикалния коридор. Дружеството разработва в идейна фаза проекти за изграждане на изцяло водородна инфраструктура, както и за въвеждане на водород и други нисковъглеродни газове в енергийния микс.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

- **Проекти от общ интерес (РСІ)**

С делегиран регламент от 28.11.2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 2022/869 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на списъка на Съюза за проекти от общ интерес и проекти от взаимен интерес, Европейската комисия публикува първи списък с проекти от общ интерес (ПОИ) и проекти от взаимен интерес (ПВИ).

В списъка е включен един проект на „Булгартрансгаз“ ЕАД – проект номер 10.3.2 с наименование „Вътрешна инфраструктура за водород в България в посока към границата с Гърция“. Проектът представлява българската част на водороден интерконектор с Гърция, както следва:

- **РСІ 10.3.2 Вътрешна инфраструктура за водород в България в посока към границата с Гърция**

Предвидената инфраструктура включва тръбопровод с DN 1000 с дължина около 250 км, заедно с 2 компресорни станции. Целта на проекта е да се осигурят условия за пренос на водород от/до Гърция и района на София в България. Разработват се варианти за по-нататъшно разширяване на инфраструктурата както във вътрешността на страната, така и до точките на трансгранично междусистемно свързване с Румъния и други съседни държави.

През 2023 г. продължи работата по два от проектите, включени в предходния Пети списък с проекти от общ интерес, които получиха финансиране по Механизма за свързване на Европа:

- **РСІ 6.8.3 Междусистемна газова връзка България – Сърбия (ІBS)**

Проектът (ПОИ) 6.8.3 Междусистемната газова връзка България – Сърбия (ІBS), чието изграждане и въвеждане в експлоатация приключи през октомври 2023 г.,

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

представлява нов газопровод и неговите технологични площадки, чрез който бяха свързани националните газопредавателни мрежи на Република България и Република Сърбия. Газопроводът е с обща дължина около 170 км от гр. Нови Искър, Република България до гр. Ниш, Република Сърбия, от които около 62 км на българска територия и с пропускателна способност 1,8 млрд. м³/г. с възможност и за реверсивен поток.

С изграждането на интерконектора България-Сърбия, България получава достъп до терминалите за втечен природен газ в Хърватска, както и до най-големия ликвиден пазар и хранилище в Централна Европа – Баумгартен в Австрия.

Доставките, строителните дейности и въвеждането в експлоатация на проекта се извършиха със съфинансиране от Механизма за свързване на Европа (CEF) в размер на близо 27,6 млн. евро. Подготвителните дейности до получаване на разрешение за строеж получиха съфинансиране от ОПИК 2014-2020 с близо 2,7 млн. евро.

- **РСІ 6.20.2 Разширение капацитета на ПГХ „Чирен“**

Проектът Разширение капацитета на ПГХ „Чирен“ се състои в поетапно увеличаване на капацитета на единственото на територията на България газохранилище, с цел постигане на по-големи обеми съхраняван газ, повишени налягания в газовия резервоар и по-големи средни денонощни дебити за добив и нагнетяване. Проектът предвижда увеличаване на обема работен газ до 1 млрд. м³ и увеличаване на дебита на добив и нагнетяване до 8 – 10 млн. м³/ден.

За реализацията на проекта е отпуснато безвъзмездно финансиране от близо 78 млн. евро от Механизма за свързване на Европа (CEF).

През януари 2023 г. беше подписан договор за доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на обект: Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“ – надземна част. В края на юни 2023 г. беше издадено Разрешение за строеж № РС-48/30.06.2023г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството. На 14.07.2023 г. беше открита строителната площадка и беше дадено начало на строителните дейности по изграждане на надземните съоръжения. Заявено е оборудването за доставка и се очаква поетапното му приемане в началото на 2024 г.

През април 2023 г. беше подписан договор за устройствено планиране, инвестиционно проектиране, доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на обект: Разширение на капацитета на „ПГХ Чирен“ – сондажен фонд. През септември 2023 г. бяха получени резултатите от проведеното моделиране и симулация на ПГХ „Чирен“. В доклада, изготвен от изпълнителя и приет от Експертен технико-икономически съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД, са определени точните места на бъдещите сондажи. Проведени са проучвателни дейности и дейности по устройствено планиране. В процес на изработване е инвестиционен проект.

Наред с гореописаните проекти, „Булгартрансгаз“ ЕАД подпомага за постигането на общоевропейските цели за подобряване на сигурността на доставките, диверсификация на източниците и маршрутите за доставка на природен газ чрез:

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

- **Терминалът за втечен природен газ „Независимата система за природен газ „Александруполис“**

Проектът представлява плаващ терминал за приемане, складиране и повторно регазифициране на втечен природен газ, намиращо се в близост (17.6 км.) от пристанището на Александруполис с проектен капацитет за регазификация и подаване към газопреносната мрежа на Гърция 5,5 млрд. м³ /г. и капацитет за съхранение - 153,5 хил. м³ LNG.

През месец януари 2022 г. беше взето окончателно инвестиционно решение за изграждане на проекта, като през месец май стартираха строителните дейности по проекта.

През декември 2023 г. плаващото съоръжение за съхранение и регазификация на втечен природен газ пристигна в морето до гръцкия град Александруполис и започна свързването му с подводен и сухопътен газопровод с високо налягане до гръцката преносна система. Очаква се терминалът да бъде въведен в експлоатация през март 2024 г.

Реализацията на проекта ще подобри диверсификацията на източниците на природен газ, сигурността на снабдяването и ще стимулира конкуренцията в полза на крайните потребители чрез доставки на LNG от САЩ, Катар, Египет и други страни.

В контекста на целите на Плана „REPowerEU“ за ускорена диверсификация, увеличаване на използването на LNG и премахване на зависимостта от руски източници, включително споразумението за стратегическо сътрудничество в енергетиката между ЕС и Азербайджан и подновения меморандум за Вертикален газов коридор, ключови за България и региона са следните проекти на „Булгартрансгаз“ ЕАД:

- **Проект за повишаване на техническия капацитет за пренос на газ в посока от България към Румъния**

Проектът предвижда изграждането на газова инфраструктура, включваща газопровод в участъка Рупча – Ветрино (63 км., DN 1200), реверсиране на компресорна станция „Кардам“ (без необходимост от нови компресори) и разширение на капацитета на системата ѝ за управление. Новата инфраструктура ще осигури добавен капацитет от 137,15 GWh/d за пренос на природен газ в посока от България към Румъния.

- **Проект за повишаване на техническия капацитет за пренос на газ в посока от Гърция към България към Северна Македония**

Проектът предвижда изграждането на лупинг в участъка Кулата - Кресна с дължина около 47 км (DN 700), както и изграждане на нов газопровод от Пиперево до Перник с дължина около 50 км (DN 500). Новата инфраструктура ще осигури добавен капацитет за пренос на природен газ от Гърция към България с 35,4 GWh/d и от България към Северна Македония с 5.383 GWh/d.

Дефиниран е и се разглежда и разширен вариант на проекта за осигуряване на добавен капацитет от Гърция към България (104,4 GWh/d), включващ лупинг от Кулата до Пиперево с 129 км DN700, 50 км нов газопровод DN500 (Пиперево - Перник), подмяна на 50 км DN700 участък Ихтиман - Г.Богров, инсталиране на допълнителни 9 MW ГТКА в КС Петрич, и реконструкция и реверсиране на КС Ихтиман.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Проектите са във фаза на техническо планиране и предстои провеждане на обвързваща фаза на пазарен тест. Необходимо е да се отчете, че в настоящата икономическа и международна обстановка е малко вероятно пазарните участници да поемат дългосрочни обвързващи ангажименти, които да позволят реализирането на проектите на търговска основа, въпреки тяхната необходимост и целесъобразност. Тези фактори налагат осигуряването на подкрепа за финансиране на необходимите инвестиции. Търсят се варианти за финансирането на проектите, включително и чрез увеличаване на капитала на дружеството, заемно финансиране и използване на държавни гаранции. Реализацията на проектите ще подобри енергийната сигурност и ще допринесе за развитието на диверсифициран и конкурентен газов пазар в региона.

- **Проект за довеждаща газопреносна инфраструктура с високо налягане за хранване на електроцентрали и други потребители във въглищни региони на България**

За да допринесе за постигане на целите на ЕС в областта на климата и зеления преход, „Булгартрансгаз“ ЕАД разработва проект за осигуряване на нова довеждаща газопреносна инфраструктура с високо налягане с достатъчен капацитет за пренос до топлоелектрически централи и други потенциални потребители в източномаришкия въглищен регион.

Планираните дейности включват проектиране, доставки, изграждане и въвеждане в експлоатация на нова довеждаща газопреносна инфраструктура с обща дължина около 73 км (45 км с DN700 и 28 км с DN500) и прилежащите ѝ технологични съоръжения.

Инфраструктурата ще има съществен принос за декарбонизация на енергийния сектор в България.

„Булгартрансгаз“ ЕАД разработва и проекти, необходими за успешното и ускорено въвеждане на водорода и други нисковъглеродни газове в енергийния микс и изграждането на нова инфраструктура, подходяща за осъществяването на прехода към нисковъглеродна енергетика.

Разглеждат се следните проекти с водородна насоченост, които предстои да бъдат предложени за включване в следващата кампания за PCI/PMI проекти на ЕК:

- **Продължаване на водородопреносната инфраструктура в България**

За продължаване на водородният коридор по одобрения проект от общ интерес между Гърция и България, „Булгартрансгаз“ ЕАД разглежда три опции за разширяване на преносната инфраструктура за водород, с цел осигуряване на междусистемно свързване с Румъния. Разглежданите варианти включват:

- нова водородна инфраструктура за пренос на до 100% водород от района на София до района на Русе/Гюргево с дължина 330 км DN 1000 и 3 компресорни станции;
- изграждане на отклонение за пренос на до 100% водород от северния полупръстен (в района на Луковит) до българо-румънската граница в района на гр. Козлодуй. Разглежданата инфраструктура включва линейна част с дължина около 110 км DN 1000 и 1 компресорна станция;

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

- нова водородна инфраструктура за пренос на до 100% водород от района на София до района на Кардам/Негру Вода с дължина 4800 км DN 1000 и 3 компресорни станции.

- **Смарт надграждане на съществуващата българска газопреносна мрежа и свързаните с мрежата активи за ефективно интегриране на нисковъглеродни и възобновяеми газове**

Проектът предвижда надграждане и внедряване на необходимите съоръжения, дигитални елементи, инсталации и решения, с цел създаване на възможности за интегриране и транспортиране на смеси с възобновяеми газове в концентрации до 10% водород. Предвижда се и въвеждане на интелигентни системи на наблюдение, контрол и управление на преноса. Предвидено е осигуряване на функционална свързаност на проекта с подобен проект на територията на Гърция.

- **Проекти, съфинансирани от Европейска банка за възстановяване и развитие (ЕБВР)**

През м. май 2014 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) сключиха Договор GA057, с който на Дружеството бе отпусната безвъзмездна финансова помощ от Международен Фонд „Козлодуй“ за изграждане на три преносни газопровода с автоматични газорегулиращи станции (АГРС) до Свищов, Панагюрище, Пирдоп, Банско и Разлог. Общата стойност на трите проекта се оценява на 21 800 000 евро, от които безвъзмездната финансова помощ от Международен Фонд „Козлодуй“ е в размер на 11 000 000 евро. Съфинансирането от страна на „Булгартрансгаз“ ЕАД е в размер на 10 800 000 евро. Договорът е подписан в резултат на решението на Асамблеята на донорите на Международен фонд „Козлодуй“, за постигането на което Министерството на енергетиката има ключова роля, водейки активни и последователни преговори за разглеждане на трите отклонения като проекти с висока степен на икономическа и социална значимост. На 10.05.2018 г. с Решение № 312 на Министерски съвет, обектите по грантовото споразумение са обявени за национални обекти и обекти с национално значение. На 17.01.2020 г. е подписано изменение и допълнение - Договор за грант № 057А, с което крайния срок на договора е определен на 31.12.2020 г., актуализирана е общата стойност на проекта и е променена схемата за финансиране на трите проекта без да се променя общия размер на безвъзмездната финансова помощ. В обхвата на договора за безвъзмездно финансиране остават само разходите за проектиране на преносния газопровод до Разлог и Банско. Актуализираната сума за изграждане на трите проекта е в размер на 46 720 477 евро, като размерът на безвъзмездната финансова помощ е без промяна – 11 000 000 евро. Останалите средства ще бъдат осигурени от бюджета на „Булгартрансгаз“ ЕАД. С писмо от 18.01.2021 г. от ЕБВР крайният срок за изплащане на безвъзмездната финансова помощ е удължен до 30.06.2021 г. С писмо от 23.08.2021 г. от ЕБВР крайният срок за изплащане на безвъзмездната финансова помощ е удължен до 31.08.2021 г.

На 15.09.2015 г. е подписан Договор №2182 за Консултант с Консорциум „GPC“, за проектите от Грант 057, изменен съгласно GA 057 на 28.02.2020 г. Целта на този договор е подпомагане работата на групата за управление на проекта. Разходите по този договор се финансират 100% със средства от Международен фонд „Козлодуй“.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

Към 31.12.2023 г. от Банката са разплатени всички извършени и предвидени за съфинансиране дейности по сключени договори. Не се предвижда от дружеството да се изпратят следващи искания за плащане и не се очакват следващи плащания.

Преносен газопровод с АГРС до Панагюрище – Пирдоп

Изграденият газопровод е с приблизителна дължина от 63 км., диаметър DN 250 и работно налягане 54 bar. Финансирането на проекта е реализирано с безвъзмездна финансова помощ по линия на Международен фонд „Козлодуй“ (МФК) в размер на 5,358 млн. евро и със собствени средства на „Булгартрансгаз“ ЕАД в размер на 12,660 млн. евро, в т.ч. и средства за държавни такси, придобиване на вещни права, консултант по чл. 166 на ЗУТ, археологически проучвания, обезщетения и др.

За реализацията на проекта беше сключен договор за консултантски услуги за проектиране съгласно правилата на Европейската банка за възстановяване и развитие. Съгласно правилата на Европейската банка за възстановяване и развитие на електронната платформа на банката <https://ecpp.ebrd.com/> беше обявена процедура за избор на доставчик на основни материали и оборудване, в резултат на което бяха сключени 3 броя договори.

По реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП) се проведе процедура и е избран изпълнител за изграждане и въвеждане в експлоатация на газопровода. По реда на ЗОП са проведени процедури и са избрани изпълнители и за останалите услуги (консултант по чл.166 от ЗУТ, археология и др.), необходими за реализацията на проекта.

За строежа през м. май 2023 г. от Началника на ДНСК е издадено Разрешение за ползване.

С изпълнението на проекта е осигурена възможност за газификацията на 7 общини – Пирдоп, Златица, Панагюрище, Стрелча, Мирково, Чавдар и Челопеч, разположени в регион „Централно Средногорие“.

Преносен газопровод с АГРС до Свищов

Изграденият газопровод е с дължина около 42 км., диаметър DN 200 и работно налягане 54 bar. Финансирането на проекта е реализирано с безвъзмездна финансова помощ по линия на Международен фонд „Козлодуй“ (МФК) в размер на 2,783 млн. евро и със собствени средства на „Булгартрансгаз“ ЕАД в размер на 9,459 млн. евро, т.ч. и средства за държавни такси, придобиване на вещни права, консултант по чл. 166 на ЗУТ, археологически проучвания, обезщетения и др.

За реализацията на проекта през беше сключен договор за консултантски услуги за проектиране съгласно правилата на Европейската банка за възстановяване и развитие. Съгласно правилата на Европейската банка за възстановяване и развитие на електронната платформа на банката <https://ecpp.ebrd.com/> беше обявена процедура за избор на доставчик на основни материали и оборудване, в резултат на което бяха сключени 3 броя договори.

По реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП) се проведе процедура и е избран изпълнител за изграждане и въвеждане в експлоатация на газопровода. По реда на ЗОП са проведени процедури и избрани изпълнители и за останалите услуги (консултант по чл.166 от ЗУТ, археология и др.), необходими за реализацията на проекта.

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

За строежа през м. Юни 2022 г. от Началника на ДНСК е издадено Разрешение за ползване.

С изпълнението на проекта се осигурява възможност за газификацията на общо 3 общини - Свищов, Белене и Никопол, разположени в региона на Централна Северна България, на брега на р. Дунав.

Преносен газопровод с АГРС до Банско и Разлог

Газопроводът е с планирана дължина около 37 км, максимален дебит 30 000 м³/ч, диаметър DN 250 и работно налягане 54 bar. Проектното финансиране ще се осигури с безвъзмездна финансова помощ по линия на Международен фонд „Козлодуй“ (МФК) в размер на 170,0 хил. евро само за проектни дейности, а всички останали - със собствени средства на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Освен двете общини Банско и Разлог се очаква да бъдат газифицирани и градовете Баня и Добринище.

За обекта има издадено решение по ОВОС № 4-4/2018 г. Одобен и влязъл в сила е Подробен устройствен план – парцеларен план. Изготвен е инвестиционен проект – фаза Технически проект, който е съгласуван с контролните органи и заинтересовани страни. В края на 2023 г. след актуализиране на инвестиционните разходи и очакваните приходи се извърши технико-икономическа оценка на ефективността на проекта, в резултат на което проектът е изместен от Инвестиционната програма на „Булгартрансгаз“ ЕАД в Прединвестиционната програма на дружеството с актуализирани финансови параметри, като продължава търсенето на варианти за външно безвъзмездно финансиране в размер, осигуряващ ефективност и икономическа обоснованост на неговата реализацията.

7. СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Между датата на финансовия отчет и датата на приемането му не са възникнали коригиращи събития. Значителните некоригиращи събития са както следва:

- В съответствие с решения на Управителен и Надзорен съвет от 07.02.2024 г., на 05.03.2024 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД преведе от сметката на Дружеството в Националната банка на Гърция, върху която е учреден залог, 190 хил. евро за увеличение на акционерния капитал на Газтрейд С.А. и 2 310 хил. евро за допълнително увеличение на предоставения от всеки акционер подчинен облигационен заем, като по този начин заложената сума по сметката на Дружеството остава на стойност 4 910 хил. евро.
- На 13.03.2024 г. Дружеството получи ревизионен доклад от Национална агенция за приходите във връзка със заповед за възлагане на ревизия от 27.11.2023 г. за периода 01.01.2017 г. – 31.12.2018 г., като не са установени факти и обстоятелства, водещи до корекция на декларираните от „Булгартрансгаз“ ЕАД резултати и дължими данъци.
- На 14.03.2024 г. 49-ото Народното събрание на Република България прие Решение за предприемане на действия във връзка инициативата за Вертикален

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

коридор на газопреносните оператори на България, Гърция, Румъния, Унгария, Словакия, Украйна и Молдова, осигуряваща възможност за пренос на допълнителни обеми природен газ от разнообразни и надеждни източници в посока от юг на север и Актуализираната пътна карта за климатична неутралност на Република България, приета с Решение № 59 от 26 януари 2024 г. на Министерски съвет, чрез разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД и реализация на следните проекти:

Проект 1: „Повишаване на капацитета за пренос на природен газ в точка на междусистемно свързване Кулата/Сидирокастро в посока от Гърция към България“;

Проект 2: „Повишаване на капацитета за пренос на природен газ в точка на междусистемно свързване Негру Вода/Кардам в посока от България към Румъния“;

Проект 3: „Довеждаща газопреносна инфраструктура с високо налягане за захранване на потребители в Източномаришкия регион“

8. БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

България има стратегическо географско местоположение, добре развита газова инфраструктура с високо ниво на междусистемна свързаност и значителен капацитет. С реализацията на проектите за нова инфраструктура, страната развива потенциала си да е все по-значим фактор за осигуряването на енергийната сигурност и диверсификация на източниците и маршрутите за доставка на природен газ за региона.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е комбиниран оператор, собственик на 3 443 км газопреносна мрежа и подземно газово хранилище „Чирен“ (ПГХ).

Дружеството изпълнява последователна и целенасочена политика за подобряване на свързаността със съседните страни, като успешно си сътрудничи с газопреносните оператори от региона и активно работи за подобряването на свързаността чрез създаване на нови точки на междусистемно свързване със значителен капацитет и максимизиране на капацитетите в съществуващите точки.

С реализацията на проектите за нова газова инфраструктура в страната и региона се очаква значително повишение на количествата природен газ от алтернативни източници, които ще бъдат пренасяни през газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД както за България, така и за страните от региона.

В края на 2023 г., с въвеждането в експлоатация на Интерконектора България-Сърбия, българската страна получи достъп до терминалите за втечен природен газ в Хърватска, както и до най-големия ликвиден пазар и хранилище в Централна Европа – Баумгартен в Австрия. Освен че допринася за сигурността и диверсификацията на газовите доставки, интерконекторът дава възможност за развитие и на индустриалната консумация на природен газ.

Стратегически проект е **увеличаването на капацитета на ПГХ „Чирен“** и превръщането му в търговско хранилище. ПГХ „Чирен“ има основна роля за компенсирането на сезонната неравномерност в потреблението на природен газ в

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

страната и осигуряването на аварийен резерв при непредвидени и форсмажорни ситуации. Увеличените капацитети за съхранение, добив и нагнетяване ще предоставят на пазара допълнителна гъвкавост и ще гарантират сигурността на доставките на природен газ и ще допринесат за подобряване на конкуренцията и достъпа до природен газ от алтернативни източници. По този начин проектът ще спомогне за повишаване на ликвидността на газовите пазари в България и региона.

Разширението на ПГХ „Чирен“ е в синергия с проекта за **LNG терминал край Александрополис**, в който България участва чрез „Булгартрансгаз“ ЕАД с акционерен дял от 20%. По този начин ще се осигури възможност за търговците и потребителите на газ в региона да се възползват в пълна степен от динамичното развитие и конкурентните предимства, осигурявани от пазара на втечен природен газ. Българското участие в проекта е стратегически важно за диверсификацията и сигурността на енергийните доставки за България и останалите страни в региона.

Вертикалният газов коридор представлява стратегически проект за гарантиране на сигурността на снабдяването и диверсификацията на доставките на природен газ за България и страните от Югоизточна, Източна и Централна Европа. Проектите, които „Булгартрансгаз“ ЕАД разработи за повишаване на **капацитетите за пренос от Гърция към България и от България към Румъния**, са ключова част от цялостната визия на Вертикалния коридор, като тяхната реализация и вече наличната инфраструктура у нас са в основата на постигането на заложените цели за диверсификация и подобряване на сигурността на доставките.

Проект в идейна фаза е изграждането на втора **газова междусистемна връзка между Р. България и Р. Северна Македония** с трасе Петрич - Струмица. Развитието на междусистемната свързаност между Република България и Република Северна Македония ще допринесе за повишаване на енергийната сигурност и интеграция на енергийните пазари.

„Булгартрансгаз“ ЕАД има потенциала да свързва всички основни газопроводни проекти на Югоизточна Европа, гарантирайки на европейските потребители прозрачен и недискриминационен достъп до широк кръг от източници на доставка, включително от терминалите за втечен природен газ в Югоизточна Европа.

Към момента делът на битовото газоснабдяване в България остава нисък в сравнение с други страни членки на ЕС, но е с непрекъснат тренд на увеличение. Приоритет в инвестиционната дейност на „Булгартрансгаз“ ЕАД е изграждането на нови газопроводни отклонения. **Разширяването на съществуващата газопреносна система в страната чрез изграждане на нови газопроводни отклонения до общини и региони създава условия за ускоряване на газификацията със съответните ползи за обществото – икономически, социални, екологични и др, както и повишаване на енергийната ефективност.** Важен за развитие и разширение на газовата инфраструктура е проектът за изграждане на **довеждаща инфраструктура с високо налягане за захранване на електроцентрали и други потребители във въглищни региони** на България.

Наред с усилията, които „Булгартрансгаз“ ЕАД полага за постигането на общоевропейските цели за подобряване на сигурността на доставките, диверсификация на източниците и маршрутите на доставка на природен газ, Дружеството активно участва и в текущите процеси за адаптиране на енергийния сектор в съответствие с

Годишен индивидуален доклад за дейността

За годината, приключваща на 31 декември 2023 година

плановите за постигане на декарбонизация на енергетиката и климатична неутралност, съгласно европейската енергийна политика.

С оглед очакваните промени, произтичащи от „Зелената сделка“ за поетапното трансформиране на енергийния сектор, чрез интегрирането на възобновяеми и нисковъглеродни газове, „Булгартрансгаз“ ЕАД разработва както решения за подготовка на съществуващата газопреносна мрежа за съвместимост с включването на водород и други нисковъглеродни газове, така и за изцяло нови трасета за пренос на зелен водород, с потенциал да станат част от бъдещ водороден коридор в региона на Югоизточна Европа.

Проектът за изграждане на водородопреносна инфраструктура на територията на България беше включен в Първия списък с проекти от общ интерес (ПОИ) и проекти от взаимен интерес (ПВИ) на ЕК, публикуван на 28.11.2023 г. Цел на проекта е създаване на мрежа за пренос на водород в България от и към Гърция. В процес на планиране е допълнителна инфраструктура на територията на България и за осигуряване на трансгранична свързаност с Румъния (Фаза 2).

Проектът за смарт надграждане на съществуващата газопреносна мрежа също има потенциала за придобиване на статут на ключова европейска инфраструктура. Неговата цел е създаване на възможности за интегриране и транспортиране на смеси с възобновяеми газове в концентрации до 10% водород. Предвидено е осигуряване на функционална свързаност на проекта с подобен проект на територията на Гърция.

Описаните перспективи са в основата на целите и инвестиционните планове на „Булгартрансгаз“ ЕАД и намират отражение в цялостната корпоративна политика на Дружеството, насочена към установяването на България като значим регионален газоразпределителен център.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

Владимир Малинов

ДИРЕКТОР ДИРЕКЦИЯ „ФИНАНСИ И КОНТРОЛ“

Захари Дечев